

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Diplomová práce

**Zásady odpovědného zadávání
(ustanovení § 6 odst. 4 ZZVZ)**

Milan Smutný

Plzeň 2023

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Milan SMUTNÝ**
Osobní číslo: **R18M0380P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Zásady odpovědného zadávání (ustanovení § 6 odst. 4 ZZVZ)**
Zadávající katedra: **Katedra obchodního práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Veřejné zakázky
  - 2.1. Historie zadávání veřejných zakázek
  - 2.2. Aktuální úprava a definice důležitých pojmů
3. Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek
  - 3.1. Pojem společensky odpovědného zadávání, jeho historie a současná právní úprava ve vybraných zemích
  - 3.2. Aktuální právní úprava společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek v ČR
    - 3.2.1. Metodické pokyny k aplikaci společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek
    - 3.2.2. Základní charakteristika novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek schválené dne 1. prosince 2020, s účinností od 1. 1. 2021
  - 3.3. Relevantní ustanovení ZZVZ ve vztahu k odpovědnému zadávání veřejných zakázek
    - 3.3.1. Insituty společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek
    - 3.3.2. Mimořádně nízká nabídková cena a náklady životního cyklu
    - 3.3.3. Princip 3E
4. Aplikační praxe společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek
  - 4.1. Hodnocení vybraných zadávaných veřejných zakázek z pohledu SOVZ
  - 4.2. Příklady vzorových smluvních ustanovení v rámci smluvních povinností dodavatele
5. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- GERGELOVÁ ŠTEIGROVÁ a kol. Odpovědné veřejné zadávání v kostce. Příručka odpovědného veřejného zadávání k novele ZZVZ od 1. 1. 2021. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČRNa Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, Praha 2020.
  - BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN 8074005607.
  - KRČ, Robert. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2022. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-834-4.
  - JELÍNEK, Kamil. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2022. Praktický komentář. ISBN 978-80-7676-120-9.
  - BOUDA, Petr a Frank BOLD SOCIATY. Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek na oděvy. 1. Praha: NaZemi, 2015. s. 10-11. ISBN 978-80-88150-00-8.
  - NOVÁK, David, GERGELOVÁ ŠTEIGROVÁ, Leona, DOBRODODSKÁ, Monika, INGNEROVÁ, Petra a kol. *Odpovědné veřejné zadávání metodika*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věd ČR, 2017. ISBN 978-80-7421-134-8.
  - NOVÁK, David, GERGELOVÁ ŠTEIGROVÁ, Leona, DOBRODODSKÁ, Monika, INGNEROVÁ, Petra. *Odpovědné veřejné zadávání metodika*. 2. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věd ČR, 2019. s. 29. ISBN 978-80-7421-200-0.
- Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

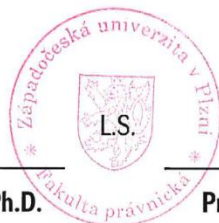
Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Jindřich Vítek, Ph.D.**
Katedra obchodního práva

Datum zadání diplomové práce: **16. března 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Prof. JUDr. Přemysl Raban, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 9. září 2022

Prohlášení

Prohlašuji tímto, že jsem předkládanou diplomovou prací na téma *Zásady odpovědného zadávání* (ustanovení § 6 odst. 4 ZZVZ) vypracoval samostatně, pouze za pomoci pramenů a literatury v ní uvedených.

V Plzni, březen 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Smutný', written over a horizontal dotted line.

Milan Smutný

Obsah

	3
1 ÚVOD	1
2 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	3
2.1 Historie zadávání veřejných zakázek	5
2.2 Aktuální právní úprava a definice důležitých pojmů	8
2.2.1 Zásada transparentnosti	9
2.2.2 Zásada přiměřenosti	10
2.2.3 Zásada rovného zacházení	12
2.2.4 Zásada zákazu diskriminace	14
2.2.5 Zásady sociálně, environmentálně a inovativně odpovědného zadávání	16
2.2.6 Zásady 3E	17
3 ODPOVĚDNÉ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	18
3.1 Pojem odpovědného zadávání	18
3.1.1 Právní úprava odpovědného zadávání v Polsku	19
3.1.2 Charakteristika novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek schválené dne 1. prosince 2020, s účinností od 1. 1. 2021	20
4 RELEVANTNÍ USTANOVENÍ ZZVZ VE VZTAHU K ODPOVĚDNÉMU ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	22
4.1 Odpovědné zadávání veřejných zakázek ve vztahu k ZZVZ včetně aplikační praxe a vzorových smluvních ustanovení	22
4.1.1 Předběžné tržní konzultace	22
4.1.2 Předběžné oznámení	25
4.1.3 Rozdělení veřejné zakázky na části	26
4.1.4 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a důstojných pracovních podmínek	27
4.1.5 Mimořádně nízká nabídková cena	33
4.1.6 Další možnosti odpovědného zadávání dle ZZVZ	36
5 ODPOVĚDNÉ ZADÁVÁNÍ Z POHLEDU HODNOCENÍ NABÍDEK	40
5.1 Metoda Best Value Approach	45
6 ZÁVĚR	48
CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ	50
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A DALŠÍCH PRAMENŮ	52

1 Úvod

Tato práce pojednává o problematice odpovědného zadávání veřejných zakázek, které se stalo v posledních letech jedním z nejaktuálnějších témat práva veřejných zakázek. Povinnost zadávat veřejné zakázky v souladu se sociálními, environmentální a inovativními zásadami vznikla zadavatelům k 1. 1. 2021. Tato práce si klade za cíl charakterizovat a na již zadaných veřejných zakázkách také demonstrovat instituty, které slouží k naplnění principu odpovědného zadávání veřejných zakázek. Měla by také být jakýmsi vodítkem pro zadavatele, jaké ustanovení sloužící k odpovědnému zadávání v daném případě použít a jak využít jeho potenciál co nejvhodněji.

Téma diplomové práce jsem si zvolil právě z důvodu jeho aktuálnosti, jeho vývoji, který právě probíhá, a také kvůli jeho společenské důležitosti, neboť právě veřejní zadavatelé, kterými jsou i velké státní podniky, by měli jít příkladem a snažit se svůj vliv využít k ochraně životního prostředí či k ochraně znevýhodněných osob na trhu práce.

V rámci systematiky je diplomová práce diferenciována do logicky navazujících kapitol a podkapitol. První kapitolou je úvod a poslední kapitolou je závěr. V závěru jsou pak shrnuty názory na nynější platnou právní úpravu a důležité poznatky plynoucí z této práce.

Druhá, třetí a čtvrtá kapitola se pak věnují samotné problematice odpovědného zadávání veřejných zakázek. Druhá a třetí kapitola jsou zejména teoretické, avšak nezbytné pro pochopení všech souvislostí následující praktičtější části. Ve druhé kapitole se práce věnuje historii právní úpravy zadávání veřejných zakázek v kontextu odpovědného zadávání. Autor se snaží poukázat zejména na skutečnost, že odpovědné zadávání rozhodně není ničím novým, neboť už i zadávací řád z roku 1920 obsahoval ustanovení, které sociální zadávání zakotvovalo. Nová je tedy hlavně ona povinnost zadavatelů zadávat v souladu s odpovědnými zásadami. Ve druhé části druhé kapitoly se práce věnuje aktuální právní úpravě s důrazem na § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek, kdy mimo hlavní zásady této diplomové práce (§ 6 odst. 4) také definuje ostatní vůdčí zásady zadávací

řízení, a to transparentnost, rovné zacházení, přiměřenost a zákaz diskriminace. V kapitole třetí je rozebrán pojem odpovědné zadávání v evropském kontextu, srovnána právní úprava odpovědného zadávání v Polské republice a České republice a také charakterizována novela, na jejímž základě došlo k přidání § 6 odst. 4 do zákona o zadávání veřejných zakázek.

Čtvrtá kapitola této diplomové práce je pak věnována jednotlivým ustanovením zákona o zadávání veřejných zakázek. Je zde specifikováno, co jednotlivá ustanovení z pohledu odpovědného zadávání přináší, jak je správně využívat a nastavit v zadávací dokumentaci. To vše současně s příklady z již zadaných veřejných zakázek, včetně odkazu na vzorové smluvní a zadávací podmínky. Samotná podkapitola pak rozebírá nastavení odpovědného zadávání z pohledu hodnocení nabídek, zejména definice a návrhy různých způsobu multikriteriálního hodnocení nabídek, tedy hodnocení na základě více parametrů, nikoliv jen na základě nabídkové ceny. Čtvrtá kapitola také popisuje problematiku nákladů životního cyklu a mimořádně nízké nabídkové ceny.

2 Veřejné zakázky

Aktuální právní řád neobsahuje legální definice pojmu „veřejná zakázka“. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) nicméně zakotvuje definici zadání veřejné zakázky, a to konkrétně v § 2 odst. 1, který říká, že zadáním veřejné zakázky se rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce. Z výše uvedeného je pak možné dovodit teoretickou definici veřejné zakázky tak, že se jedná o službu, dodávku nebo stavební práce, které jsou provedeny na základě písemné uzavřené smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem.

Důležité je také zmínit, že předchozí právní úprava problematiky veřejných zakázek, tedy zákon o zadávání veřejných zakázek z roku 2006, obsahoval ve svém ustanovení § 7 legální definici veřejné zakázky, že veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Z této definice pak můžeme vycházet i při aplikaci nového zákona o zadávání veřejných zakázek.¹

Ač se tak nemusí na první pohled zdát, přesná definice veřejné zakázky je velmi důležitá, a to zejména pro zadavatele, který je povinen vyhodnocovat, zda jednání, které hodlá provést je veřejnou zakázkou, či nikoliv, neboť pokud by k takovému vyhodnocení z jeho strany nedošlo či by došel k chybnému závěru, že jeho jednání není zadávání veřejné zakázky, dopouští se jedné z nejzávažnějších chyb, které může zadavatel učinit. Je tedy možné říci, že povinnost uzavřít písemnou smlouvu a dodržet další náležitosti právní úpravy veřejných zakázek je zadavatel povinen tehdy, pokud jsou jím pořizovány stavební práce, služby či dodávky, a to za úplatu.²

---

¹ BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2020. Právní praxe, str. 4

² *Příručka Hospodářské komory České republiky Veřejné zakázky*, 2016. Hospodářská komora České republiky Odbor legislativy, práva a analýz Florentinum, Praha. Dostupné: https://www.khkpcce.cz/uploads/files/169_P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka-VZ.pdf

Z výše uvedeného je patrné, že aby byla naplněna podmínka zadávání veřejné zakázky, a tedy postup dle ZZVZ, je nutné, aby zadavatel pořizoval plnění, ať stavební práce, služby či dodávky, za úplatu. Úplatu poskytuje zadavatel dodavateli, jakožto odměnu za plnění. Slovo úplata je pak nutné chápat v nejširší možné dikci, tedy nikoliv jen jako poskytování plnění v penězích, ale i poskytování plnění jiného, které je pouze vyjádřitelné v penězích. Jedná se o tzv. úplatný vztah, který definoval Krajský soud v Brně³, a to konkrétně tak, že: *„Úplatným smluvním vztahem podle § 6 odst. 1 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, je i takový smluvní vztah, v rámci něhož nemá zadavatel povinnost přímo platit smluvenou peněžitou částku, ale poskytovat jiné, v penězích vyjádřitelné plnění; úplatný charakter smluvního vztahu mezi zadavatelem a jinou osobou (dodavatelem) může být založen i kombinací několika soukromoprávních úkonů, pokud z nich vyplýne zadavatelova povinnost poskytnout plnění, byť i v naturální formě, jež je vyjádřitelné v penězích a jež je svojí povahou, se zohledněním všech práv a povinností pro zadavatele vyplývajících ze všech takto spolu souvisejících a na sebe navazujících soukromoprávních úkonů, zadavatelovým výdajem.“* Z uvedeného tedy plyne, že slovo úplatnost lze v tomto případě chápat například jako i započtení pohledávek, směnu a další úkony. Nejvyšší správní soud potvrdil⁴, že o úplatu se jedná, i když dodavatel získá odměnu od třetí strany, v tomto konkrétním případě řešeném u Nejvyššího správního soudu šlo o situaci, kdy zadavatel poptával stavební práce, přičemž uzavřel se subjektem prvním kupní smlouvu, která se týkala prodeje nemovitosti zadavatele, kupní cena v této smlouvě byla uhrazena tak, že první subjekt provede rekonstrukci předmětné nemovitosti, a to ve stejné hodnotě jaká je kupní cena, přičemž rekonstrukci provede subjekt první prostřednictvím subjektu druhého. Jedná se tedy, v tomto případě, o trojstranný vztah, dalším trojstranným vztahem, kdy si vybere dodavatel svou odměnu, může být například provize, kterou dodavatel získá od strany třetí.

---

³ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 6. 2009, čj. 62 Ca 33/2008 - 57

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2010, č.j. 8 Afs 60/2009 - 78

2.1 Historie zadávání veřejných zakázek

Pro porozumění celé diplomové práci ve všech souvislostech je vhodné si stručně přiblížit historii zadávání veřejných zakázek a historické prameny tohoto tématu v České republice. Vývoj právní úpravy veřejných zakázek, obecně jako vývoj práva, koreluje současně s vývojem naší společnosti jako takové, vývojem státního zřízení a samozřejmě je vázán na významné politické události, neboť ty právní úpravu formovali zřejmě nejvíce. Na základě uvedeného je možné rozdělit vývoj do dvou etap.

První etapou vývoje práva veřejných zakázek je období předválečné, v roce 1920 bylo vydáno vládní nařízení č. 337/1920 Sb., tzv. zadávací řád. Nařízením upravovalo dodávky a práce, které poptávali správní úřady či státní podniky. I když se jedná o poměrně starou právní úpravu, můžeme na zmíněném nařízení pozorovat znaky protikorupční úpravy, tedy jistou snahu vytvořit transparentní prostředí při nakládání s veřejnými prostředky.⁵ Nařízení je však velmi zajímavé i z pohledu, o kterém tato diplomová práce jedná nejlépe, tedy z hlediska odpovědného zadávání veřejných zakázek. Již v tomto přes sto let starém právním předpisu totiž můžeme najít ustanovení, které mají značnou spojitost se sociálně odpovědným zadáváním veřejných zakázek (dále jen „SOVZ“), jedná se například o ustanovení § 34, které stanovovalo povinnost zaměstnávat pracovníky, kteří jsou trvale usdlí na území tehdejší československé republiky.⁶ V dnešním kontextu by taková úprava nebyla možná, neboť dle práva Evropské unie musí mít zahraniční dodavatelé stejné příležitosti a rovné podmínky jako tuzemští, nicméně v tehdejší době v tom můžeme spatřovat právě odpovědné zadávání. V čem ale zcela jistě můžeme pozorovat odpovědné zadávání i k dnešnímu dni, je ustanovení § 22 výše uvedeného nařízení, které otevíralo zadavateli možnosti z hlediska hodnocení, neboť cena nemusela být jediným hodnotícím kritériem, jistou výhodu naopak měli dodavatelé v místě, kde měla být veřejná zakázka plněna.⁷ Z dnešního pohledu je toto téma pak velice aktuální, protože nastavení hodnotících kritérií tak,

---

⁵ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. dopl. vyd. Praha: C. H Beck, 2014, str. 1.

⁶ SCHELLEOVÁ, A. Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. In: *Právní labyrint*, 30. 7. 2015. Dostupné z: <https://www.pravnilyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

aby nabídková cena nebyla jediným klíčovým parametrem zadávací dokumentace, je pro zadavatele stále častý problém.

V poválečném, totalitním období, tedy od roku 1948, začala právní úprava veřejných zakázek stagnovat. Z důvodu centrálně řízeného hospodářství nebyla právní úprava veřejných zakázek nikterak potřeba. Zakázky byly přidělovány monopolním státním podnikům působících v dané oblasti trhu, aniž by docházelo k jakékoliv soutěži na trhu, neboť jednoduše mezi sebou neměl kdo soutěžit. Totalitní období z hlediska práva veřejných zakázek tedy nepřineslo žádné užitečné, např. doteď využívané instituty, nepřestalo sice úplně existovat, dílčí úpravu můžeme nalézt například ve Všeobecných stavebních podmínkách z roku 1947 a následně v hospodářském zákoníku, nicméně ztratilo na významu.

Druhá etapa vývoje je pak po roce 1989, tedy po společenských a politických změnách společnosti na našem území, spolu s transformací ekonomiky a přechodem z centrálně plánovaného hospodářství na hospodářství tržní vyvstala potřeba kvalitní právní úpravy zadávání veřejných zakázek, neboť nyní již bylo možné a hlavně žádoucí, aby se o tyto veřejné zakázky ucházely soukromé subjekty. Současně zákonodárnou iniciativu v této oblasti, jako v mnoha jiných oblastech po sametové revoluci, podpořila snaha stát se součástí Evropského společenství, tedy nynější Evropské unie, součástí této integrace bylo přijetí evropské dohody, na jejímž základě se Československá republika mimo jiné zavazovala zadávat veřejné zakázky nediskriminovaně.

První komplexní kodifikace problematiky veřejných zakázek byla uskutečněna zákonem č. 199/1994 Sb. Základy zákona vycházeli ze zákona o zadání zboží, staveb a služeb, jenž byl přijat Komisí Spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL).⁸ Zákon byl velmi často novelizován, přičemž cílem posledních novel, zejména pak novelizace zákonem č. 28/2000 Sb., bylo přiblížit domácí právní úpravu právu evropskému, současně s tím však docházelo k výraznému zneprůhlednění zákona, což vedlo k možnostem jeho obcházení, např.

---

⁸ Jurčík, R.: *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 6-9

zneužíváním výjimek z věcné působnosti zákona, jejichž okruh se novelizacemi rozšiřoval.⁹ Ve vztahu k SOVZ zákon zakotvoval možnost nastavení vícero hodnotících kritérií při hodnocení nabídky, nikoliv tedy pouze nabídkovou cenu, ale i ekologické parametry. Ani přiblížení se k souladu zákona s evropskými směrnici nakonec nebylo dostačující a zákonodárci se tak rozhodli pro zcela novou právní úpravu, která transponovala evropské zadávací směrnice. Jednalo se o zákon č. 40/2004 Sb., který zavedl nové druhy zadávacího řízení¹⁰ a zpřesnil některé pojmy, při aplikační praxi se však na zákonu podepsalo, že byl přijímán v časovém presu, vyvstala tak spousta otázek, které musely být řešeny novelizacemi. Po dobu krátké účinnosti tohoto zákona, byl celkem šestkrát novelizován. Vzhledem k tomu, že zákon vycházel ze směrnic Evropské unie, bylo nutné do něj promítnout taktéž ustanovení týkající se životního prostředí. Jedná se zejména o § 37 odst. 2 tohoto zákona, který se zaobírá řízením podniků z hlediska ochrany životního prostředí. Toto musel dodavatel prokázat předložením certifikátu vydaného podle českých technických norem¹¹ akreditovanou osobou.

Vzhledem k tomu, že v období legislativního procesu byly vydány nové směrnice týkající se problematiky veřejných zakázek, tzv. druhá vlna zadávacích směrnic¹², tyto směrnice tak reflektovala nová právní úprava, a to zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“). Současně se ZVZ byl také přijat koncesní zákon¹³. Z hlediska vývoje sociálně odpovědného zadávání je vhodné zmínit, že Evropská komise vydala příručku pro zadávání veřejných zakázek šetrných k životnímu prostředí¹⁴, načež následovalo několik metodik, jejich správnou aplikaci pak mělo vést usnesení vlády č. 465/2010, jehož záměrem bylo zajištění transparentnosti při nákupech státních orgánů. Usnesení bylo zaměřeno

---

⁹ K největšímu rozšíření okruhu výjimek z působnosti zákona došlo na základě novelizace zákonem č. 148/1996 Sb.

¹⁰ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2., dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 12.

¹¹ České technické normy řady ČSN EN ISO 17 000.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby a směrnice 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.

¹³ zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním zřízení

¹⁴ Kupujte Zeleně, Příručka pro zadávání veřejných zakázek šetrných k životnímu prostředí, Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2005, dostupné online: https://ec.europa.eu/environment/archives/gpp/buying_green_handbook_cs.pdf

na nejfrekventovanější produkty, které státní správa nakupovala, jednalo se typicky např. o kancelářskou výpočetní techniku. Součástí usnesení byla Pravidla uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy (dále jen „Pravidla“), tyto Pravidla pak měla povinnost užívat vláda a vedoucí ostatních ústředních orgánů státní správy, tedy pokud se nákup týkal onoho častého zboží, které bylo v Pravidlech upravováno. Doporučeno Pravidla užívat pak bylo městům, obcím, hejtmanům.¹⁵

2.2 Aktuální právní úprava a definice důležitých pojmů

Fundamentálním předpisem, který upravuje téma veřejných zakázek je zákon č. 134/2016 Sb. (dále jen „ZZVZ“). Tento předpis nabyt účinnosti v roce 2016, čímž nahradil výše uvedený ZVZ. ZZVZ reflektuje do národního právního řádu tzv. třetí vlnu zadávacích směrnic¹⁶ Evropské unie, ty měly za cíl zejména zjednodušení celého procesu zadávání veřejných zakázek a samozřejmě také posílení transparentnosti celého procesu. ZZVZ tak v určitých procesech zjednodušil postup zadavatele. Dále bylo zavedeno, že zadavatel musí vždy postupovat v souladu s obecnými zásadami zadávání, které jsou obsaženy v § 6 ZZVZ.¹⁷

Ustanovení § 6 zákona obsahuje mimo jiné zásadu transparentnosti a přiměřenosti, zákaz diskriminace a rovné zacházení. Dále paragraf říká, že zadavatel nemůže omezovat dodavatele z jiných členských zemí Evropské unie, Švýcarska, nebo pokud je s danou zemí uzavřena mezinárodní smlouva, týkající se této problematiky.

---

¹⁵ Usnesení vlády č. 465/2010 ze dne 14. 6. 2010, Pravidla uplatňování environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní a veřejné správy, dostupné online: <https://www.policie.cz/soubor/priloha-c-4-usneseni-vlady-465-2010-doc.aspx>

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, směrnici 2014/25/EU, o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES a směrnice 2014/23/EU, o udělování koncesí

¹⁷ BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Práv-ní praxe., str. 1

Důležitost ustavení § 6 ZZVZ tkví také v tom, že zásadami je zadavatel povinen se řídit i při zadávání zakázky malého rozsahu¹⁸, kdy nemá vůbec povinnost postupovat v režimu ZZVZ.¹⁹ Tento komentářový výklad pak ostatně potvrzuje i výklad soudní.²⁰ Dalším důležitým významem tohoto ustanovení je hledisko interpretační, zákon o ZZVZ, ač se jedná o velmi podrobně zpracovaný zákon, samozřejmě nemůže upravovat naprosto všechny situace, které při zadávání veřejné zakázky vznikají, zásady uvedené v § 6 pak jsou jakýmsi vodítkem, jak tyto mezery v zákoně výkladem překlenout.

2.2.1 Zásada transparentnosti

Zadávací řízení stojí stejně jako řízení odlišná, například civilní nebo trestní, na základních, vůdčích zásadách. Tyto zásady mají zadavatelé i dodavatelé povinnost dodržovat v průběhu celého zadávacího řízení.²¹ První takovouto zásadou je zásada transparentnosti. Konkrétně tato zásada se projevuje v průběhu celého řízení, zadavatelé mají povinnost při svých úkonech pořizovat písemný záznam²², mají povinnost zveřejňovat určité informace, své rozhodnutí musí řádně odůvodňovat. Mají také povinnosti zveřejnit uzavřenou smlouvu mezi zadavatelem a dodavatelem, který byl vybrán na základě zadávacího řízení. Díky této zásadě tak mohou i další uchazeči o veřejnou zakázku nebo jiné třetí strany sledovat průběh celého zadávacího řízení. Zcela konkrétní vymezení obsahu je náročné, Nejvyšší správní soud ve své judikatuře²³ označil zásadu transparentnosti jakožto neurčitý právní pojem, je tak na uvážení příslušných orgánů a zejména pak také orgánů přezkumných, zda došlo k porušení zásady či nikoliv. Nejvyšší správní soud se v témže rozhodnutí vyjádřil k porušení zásady transparentnosti tak, že k porušení dochází, pokud by zadavatelovo jednání způsobilo, že zadávací řízení se stane „*nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným*

---

¹⁸ Pokud je zadávána zakázka malého rozsahu (tj. do 2 milionů korun bez DPH, u stavebních prací do 6 milionů Kč bez DPH), může zadavatel využít zákonem stanovenou výjimku zakotvenou v ustanovení § 18 odstavec 3 ZZVZ, díky které může zadávat tyto zakázky úplně mimo režim právní úpravy ZZVZ

¹⁹ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

²⁰ Rozhodnutí SDEU ze dne 20. 10. 2005, ve věci C-264/03, Komise proti Francouzské republice.

²¹ Jurčík, R. Veřejné zakázky a koncese 2. dopl. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. str. 9

²² BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Právní praxe, str. 36

²³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010 sp. zn. 1 Afs 45/2010-159

nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele“. Naopak transparentní postup je dle Nejvyššího správního soudu takový, kdy zadavatel jedná regulérně, o čemž nejsou pochybnosti. O přesnou definici zásady se pokusil Soudní dvůr Evropské unie, který v jednom ze svých rozsudků²⁴ uvádí, že „*zásada transparentnosti předpokládá, že všechny podmínky a způsoby postupu vedoucího k zadání zakázky budou formulovány jasně, přesně a jednoznačně v oznámení o zakázce nebo v zadávací dokumentaci tak, aby všichni přiměřeně informovaní uchazeči, kteří postupují s běžnou řádnou péčí, mohli pochopit jejich přesný rozsah a vykládat je stejným způsobem, a aby byl veřejný zadavatel schopen skutečně ověřit, zda nabídky uchazečů splňují kritéria, kterými se řídí dotčená zakázka“.*

Zásada transparentnosti zajišťuje otevřenost celého zadávacího řízení, čímž přispívá k efektivní hospodářské soutěži, zamezuje nekalým praktikám, podporuje demokratickou diskuzi, přispívá k účasti široké škály potencionálních dodavatelů a zejména tedy činí celý proces veřejně kontrolovatelným, resp. přezkoumatelným ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo soudů. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) pak sám své rozhodnutí zveřejňuje, čímž zásadu transparentnosti také dotváří.

2.2.2 Zásada přiměřenosti

Zásadu přiměřenosti můžeme také nazývat zásadou proporcionality, přičemž tato zásada byla nově zakotvena až spolu s přijetím ZZVZ, dřívější úpravy ji nezmiňovaly. Vychází z evropských zadávacích směrnic²⁵. Tato zásada stojí mezi dvěma základními principy, které se uplatňují v průběhu zadávacího řízení. Na straně první je to nastavení zadávacích podmínek s cílem zúžení okruhu potencionálních dodavatelů, a to pouze na takové, kteří jsou kvalifikováni, tedy že splnění dle zadávacích podmínek je v jejich možnostech. Na druhé straně pak stojí princip zachování, co možná nejširší hospodářské soutěže. Účelem zásady přiměřenosti je pak nalezení rovnováhy mezi dvěma výše uvedenými principy, tedy nastavit ta-

---

²⁴ Rozsudek SDEU ze dne 10. 5 2012 ve věci C-368/10 Komise v. Nizozemsko

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

kové podmínky, za kterých bude vybrán dodavatel, u kterého jsou jisté záruky, že danou zakázku splní v termínech a dle dalších podmínek, na druhé straně, ale neklást do podmínek zadávací dokumentace nedůvodné podmínky, které budou zbytečně omezovat hospodářskou soutěž.²⁶

Výše uvedené předznačuje, že zásada přiměřenosti se nejhluběji uplatní při vytváření zadávací dokumentace, konkrétně při vytváření parametrů veřejné zakázky, hodnotících kritérii, kvalifikačních podmínek a dalšího. Je nutné, aby zadavatel nastavil takové podmínky, které odpovídají charakteru veřejné zakázky, zejména rozsah veřejné zakázky, odbornou náročnost nebo předpokládanou hodnotu plnění. K této zásadě se ve své judikatuře²⁷ vyjadřoval Nejvyšší soud, kdy zásada sice v oné době ještě nebyla zakotvena v právním řádu ČR, nicméně v souvislosti se zásadou zákazu diskriminace o ni najdeme zmínky v daném rozhodnutí. Nejvyšší soud v rozsudku odkazuje na Sdělení Komise ES k výkladovým otázkám v oblasti Koncesí (tzv. public-private partnership), publikované v Úředním věstníku C 121 z 29. 4. 2000, které shrnuje zásadu proporcionality tak, že *„zadavatel sice může stanovit cíl, tedy technickou specifikaci, zvolená opatření k jeho dosažení ovšem nesmějí přesáhnout hranici toho, co je k dosažení zvoleného cíle vhodné a nezbytné. Členský stát tedy například nesmí při výběru mezi uchazeči vyžadovat žádné technické, odborné nebo finanční schopnosti, které jsou vzhledem k předmětu zakázky nepřiměřené nebo excesivní.“*

Zásada má sice význam v průběhu celého zadávacího řízení, nicméně dle názoru ÚOHS se s ní zadavatelé nejčastěji setkávají při vytváření podmínek účasti v zadávacím řízení dle § 37 odst. 1 písm. a) až d) ZZVZ.²⁸ Jedná se o technické podmínky, požadavky na kvalifikaci, smluvní podmínky a další. Tyto zadávací podmínky mohou být stanoveny „moc přísně“, kdy ÚOHS shledá, že jsou nepřiměřené. Z praxe se jedná například o podmínku zadavatele na sjednání bankovní

---

²⁶ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

²⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008-152

²⁸ Informační list 2/2019, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, dostupný online: https://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2019/Infolist_2019_02.pdf

záruky v délce nad rámec délky zadávací lhůty.²⁹ V praxi se také děje, že zadavatelé porušují současně se zásadou přiměřenosti také zásadu zákazu diskriminace. Tyto dvě zásady si nekonkurují, ale doplňují se.³⁰ V dalším případě zadavatel požadoval k prokázání technické kvalifikace certifikát³¹, i když tento daný certifikát bezprostředně nesouvisel s předmětem veřejné zakázky, tudíž takovýmto postupem zadavatele došlo ke zbytečnému nepřipuštění dodavatelů, kteří tento certifikát neměli do řízení.³² Zjednodušeně lze tedy říci, že zadavatelé musí dbát při nastavování požadavků v zadávací dokumentaci, aby byly objektivně potřebné, aby co nejméně omezovali hospodářskou soutěž, aby byly řádně odůvodnitelné a aby byly ve vztahu k veřejné zakázce vhodné (sledovali její cíl).

2.2.3 Zásada rovného zacházení

Zásada rovného zacházení ukládá zadavateli povinnost, aby se v průběhu celého zadávacího řízení choval k uchazečům co možná nejvíce stejně. Zadavatel musí vystupovat neutrálně, musí všem poskytovat stejné informace a být ke všem potencionálním dodavatelům nestranný.³³ Zásadu rovného zacházení ve své judikatuře³⁴ definoval ÚOHS jako „*postup zadavatele, kdy je zajištěn stejný, nezvýhodňující přístup zadavatele ke všem uchazečům nebo zájemcům, tj. zajištění stejných příležitostí pro všechny zájemce či uchazeče*“. Zásadě rovného zacházení se také věnoval Nejvyšší soud³⁵, dle jeho rozhodnutí je nutné, aby se zadavatel v situacích, které jsou si obdobné nechoval odlišně, ledaže by to řádně zdůvodnil. Jedná se tedy o rovnost v možnosti přihlásit se do výběrového řízení dané veřejné zakázky a o rovnost možnosti v dané zakázce uspět a uzavřít smlouvu se zadavatelem. Zadavatel stanovuje v zadávací dokumentaci různé podmínky, profesní způsobilost, smluvní podmínky, atd., je na uvážení zadavatele, jaké podmínky stanoví a zda je dokáže obhájit jako přiměřené (viz výše), nicméně je zcela vyloučeno, aby podmínky stanovoval jakkoliv odlišně ve vztahu k některým uchazečům. Všichni uchazeči musejí mít v zadávacím řízení podmínky stejné.

---

²⁹ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 18. 5. 2017, č. j. ÚOHS-S0131/2017/VZ-15395/2017/531/ES

³⁰ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2018, č. j. 62 Af 3/2017-243

³¹ Odborný podnik pro nakládání s odpady „SUCO“

³² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 6 As 83/2018-49

³³ BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Právní praxe, str. 36

³⁴ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 2. 2009 - ÚOHS-S343/2008/VZ-1167/2009/540/VKu

³⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2008, č. j. 5 AfS 131/2007-131

Zásada rovného zacházení souvisí se zásadou transparentnosti, neboť díky zásadě transparentnosti může být přezkoumatelné, zda je dodržena zásada rovného zacházení.³⁶ Součástí zásady rovného zacházení je také povinnost zadavatele nediskriminovat uchazeče ze zahraničí. Dle Jurčíka³⁷ uspěje ve většině zadáných veřejných zakázek dodavatel domácí, a to i přesto, že jsou tyto zásady ve vztahu k zahraničním dodavatelům dodržovány, za diskriminaci však nelze považovat používání českého jazyka, či stanovení takových podmínek, které jsou vzhledem k předmětu veřejné zakázky odůvodnitelné, současně však musí být přiměřené.

Z výše uvedeného může být nejasné, zda vůbec přímé rozdělení zásady zákazu diskriminace a rovného zacházení existuje, neboť se může zdát, že obě mají stejný cíl, tedy žádný uchazeč nemůže být nijak zvýhodněn na úkor jiného. Dle ÚOHS však dělicí hranice existuje, tvrdí, že „zásada rovného zacházení vstupuje na scénu ve spojitosti s určitým „aktivním“ úkonem zadavatele vůči dodavateli či skupině dodavatelů“³⁸. Příkladem takového aktivního úkonu pak může být poskytnutí informací či vysvětlení k zadávací dokumentaci jen některým z uchazečů. V případě diskriminace se pak bude jednat zejména o nezákonný postup, nikoliv v již probíhajícím zadávacím řízení, ale již při tvorbě zadávacích podmínek. Tyto podmínky v případě porušení zákazu diskriminace budou vytvořeny tak, aby znevýhodňovali určitého uchazeče nebo skupinu uchazečů. S tím také souvisí § 46 ZZVZ, dle toho ustanovení dává zadavatel možnost uchazeči doplnit informace nebo doklady, které potvrzují splnění kvalifikačních předpokladů stanovených v zadávací dokumentaci. V případě, kdy několik uchazečů nesplňuje kvalifikační podmínky a zadavatel by vyzval jen některé nebo jednoho z nich, dle výše uvedeného ustanovení, k doložení podkladů a ostatní by vyloučil z veřejné zakázky z důvodu nesplnění kvalifikačních podmínek, dopustil by se samozřejmě porušení zásady rovného zacházení. Zadavatel je v takovém případě povinen dát stejnou možnost všem uchazečům, aby mohli doplnit své nabídky a setrvat v zadávacím řízení.

---

³⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2008, č. j. 5 Afs 131/2007-131

³⁷ JURČÍK, Radek. Veřejné zakázky a koncese. 2. dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. Právní praxe.. str. 10

³⁸ Informační list 2/2019, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, dostupný online: https://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2019/Infolist_2019_02.pdf

2.2.4 Zásada zákazu diskriminace

Zásada zákazu diskriminace spočívá zejména v tom, že žádný uchazeč nesmí být zvýhodněn oproti jiným uchazečům.³⁹ Za jistých podmínek k určitému znevýhodnění některý z uchazečů dojít může, nicméně zadávací dokumentace to musí předpokládat. Zvýhodnění mohou být dle § 38 ZZVZ dodavatelé, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, konkrétně zákon uvádí, že dodavatel se může „*zadávacího řízení účastnit pouze dodavatel zaměstnávající na chráněných pracovních místech podle zákona o zaměstnanosti alespoň 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců*“. Zadavatel toto však musí zakotvit již v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo k výzvě k podání nabídek. Uchazeči, kteří podávají nabídky pak skutečnost potvrzující zaměstnanost minimálně 50% osob se zdravotním postižením prokazují uvedením v nabídce a potvrzením Úřadu práce ČR. Mimo doktrinální definice, existuje také definice vyplývající z judikatury, a to konkrétně z rozsudku⁴⁰ Krajského soudu v Brně, který ji definoval takto: „*porušení zásady nediskriminace v zadávacím řízení může dojít tehdy, pokud by zadavatel v téže situaci a v týchž otázkách přistupoval k některým uchazečům o veřejnou zakázku procedurálně nebo obsahově jinak než ke zbylým, pokud by v důsledku zadavatelova postupu bylo některým uchazečům objektivně znemožněno nebo ztíženo ucházet se o veřejnou zakázku za podmínek, za nichž se o ni mohou ucházet jiní uchazeči*“.

Nejširší úprava zákazu diskriminace je stanovena na unijní úrovni, z ní vyplývá již zmiňovaná povinnost zadavatelů umožnit stejný přístup k veřejné zakázce dodavatelům z jiných členských zemí, jako dodavatelům domácím. Dle evropské i české právní úpravy existují dva druhy diskriminace, přímá diskriminace, kdy dle Staňka⁴¹ „*k přímé diskriminaci dochází v rámci zadávání veřejných zakázek tehdy, pokud zadavatel přistupuje v téže situaci a v týchž otázkách k některým uchazečům o veřejnou zakázku procedurálně nebo obsahově jinak, než ke zbylým*“, druhou formou diskriminace je tzv. skrytá forma diskriminace. Při tomto

---

³⁹ BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Právní praxe, str. 36

⁴⁰ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2007 sp. zn. 62 Ca 30/2006

⁴¹ STANĚK, P. *K zákazu diskriminace při zadávání veřejných zakázek*, epravo.cz uveřejněno 10. 10. 2018 Dostupné: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-zakazu-diskriminace-pri-zadavani-verejnych-zakazek-108209.html>

druhu diskriminace nebude jednání zadavatele zcela zjevné, ale povede ke stejnému výsledku jako diskriminace přímá, tedy narušení hospodářské soutěže. Přímá diskriminace tedy jinými slovy znamená, že zadavatel nastavením zadávacích podmínek, které nejsou nutné, jsou nepřiměřené, znemožňuje účast některým uchazečům.

Typickým příkladem zjevné, přímé diskriminace bude, že zadavatel bude v případě stavebních prací upřednostňovat uchazeče, kteří mají v oblasti, kde má dojít k plnění sídlo či provozovnu. Přímá diskriminace také bude, pokud zadavatel uzavře s vybraným dodavatelem smlouvu a následně dodatek ke smlouvě, který původní smlouvu výrazně změní, neboť zadavatel tak zpětně změní podmínky, čímž vyloučí uchazeče, kteří by původně mohli podat své nabídky.⁴²

V případě skryté (nepřímé) diskriminace je situace odlišná, zadavatel nastaví sice zadávací podmínky, které jsou na první pohled zcela zákonné, ve skutečnosti ale mohou mít na uchazeče rozdílné účinky. Nepřímou diskriminaci definoval Nejvyšší správní soud⁴³: „*Za skrytou formu nepřipustné diskriminace je třeba považovat i takový postup, kterým zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením technických kvalifikačních předpokladů zjevně nepřiměřených ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky, v důsledku čehož je zřejmé, že zakázku nemohou splnit někteří z potenciálních uchazečů, jež by jinak byli bývali k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými*“. Příkladem nepřímé diskriminace bude, když zadavatel nastavil takové podmínky, které jsou ve vztahu k předmětu veřejné zakázky sice odůvodnitelné, nicméně jsou diskriminační ve vztahu k oblasti trhu, ve kterém je předmět veřejné zakázky poptáván, neboť existují odvětví trhu, které se teprve rozvíjí, či jsou tak specifické, že splnění podmínek veřejné zakázky je umožněno jen několika málo uchazečům z celé země či EU, v takovém případě musí zadavatel s tímto počítat a o to více dbát na nastavení kvalifikačních a technických předpokladů.⁴⁴

---

⁴² Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 1.2017, sp. zn. ÚOHS-S0730/2016/VZ-02805/2017/522/PKř

⁴³ rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008 – 152

⁴⁴ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 3. 2011, č. j. 62 Ca 15/2009-71,

V obou případech má nedodržení zákazu diskriminace vliv na počet účastníků zadávacího řízení, je tedy logické, že pokud zadavatel stanovuje velké množství zadávacích podmínek a cíleně tak zužuje potencionální okruh dodavatelů, ač v dobré víře, vystavuje se vyššímu riziku, že se dopouští diskriminace, neboť zadavatel má povinnost si tyto podmínky objektivně obhájit a vysvětlit, že jsou ve vztahu k předmětu veřejné zakázky skutečně nutné.

2.2.5 Zásady sociálně, environmentálně a inovativně odpovědného zadávání

Z pohledu této diplomové práce je nejzajímavější odst. 4, který byl do předmětného ustanovení začleněn později, a to na základě novelizace, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2020. Odstavec 4 daného ustanovení zní takto: „Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit“. Zadavatelé jsou tak ve všech postupech dle ZZVZ povinni dodržovat tuto zásadu.

Definice jednotlivých nových zásad pak nalezneme v ustanovení § 28 ZZVZ, zde jsou zásady jednotlivě definovány. Zásada sociálně odpovědného zadávání je definována jako „postup podle tohoto zákona, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například pracovní příležitosti, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky a další sociálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou.“. Dále je pak definována zásada environmentálně odpovědného zadávání, kterou se dle zákona rozumí „postup podle tohoto zákona, při kterém má zadavatel povinnost zohlednit například dopad na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, životní cyklus dodávky, služby nebo stavební práce a další environmentálně relevantní hlediska spojená s veřejnou zakázkou.“. A posledně zákon také definuje novou zásadu inovace, kterou se rozumí „implementace nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky“.

2.2.6 Zásady 3E

Mezi základní zásady, kterými jsou zadavatelé povinni se v rámci zadávacího řízení řídit nepatří výlučně jen zásady uvedené v § 6 ZZVZ, na veřejné zadávání mají vliv i zásady, které mohou být obsaženy v právní úpravě, která veřejné zakázky přímo neupravuje. Výraz 3E je pak ustálenou zkratkou pro zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, vychází z anglických slov Economy, Effectiveness a Efficiency. Principy 3E jsou zakotveny v zákoně o finanční kontrole⁴⁵, zákon tyto principy také definuje, hospodárnost jako „*takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů*“, efektivnost jako „*takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění*“ a účelnost jako „*takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů*“. Těmito principy je nutné se řídit při nakládání s veřejnými prostředky. Zadavatelé v rámci veřejných zakázek mají tedy povinnost dodržovat principy 3E, neboť nakládají s veřejnými prostředky, musejí tedy při vypracování zadávací dokumentace, zejména pak při tvorbě profesní způsobilosti, technické a ekonomické kvalifikaci, na tyto zásady brát zřetel. Dodržení zásad a pravidel stanovených v ZZVZ automaticky neznamená dodržení pravidel 3E.⁴⁶

---

⁴⁵ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole

⁴⁶ Metodický pokyn CHJ č. 3 – Metodika veřejného nakupování: Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání. Ministerstvo financí České republiky [online]. publikováno 19. 7. 2016, s. 88

3 Odpovědné zadávání veřejných zakázek

3.1 Pojem odpovědného zadávání

Z odpovědného veřejného zadávání vychází výše uvedené zásady sociálního, environmentálního a inovativního zadávání. Odpovědné zadávání je tak pojmem obecnějším než zmíněná zásada zakotvená v ustanovení § 6 odst. 4 ZZVZ. Zákonnou definicí odpovědného zadávání v české právní úpravě nenalezneme. Organizační složky státu a orgány státní správy tak pracují s definicí, která byla převzata z Velké Británie, která v překladu zní: „*Proces, kterým organizace uspokojují své potřeby v oblasti zboží, služeb, prací a veřejných služeb způsobem, který dosahuje maximální hodnoty za peníze ve smyslu vytváření přínosů pro společnost a ekonomiku a zároveň minimalizuje škody na životním prostředí*“.⁴⁷

Součástí odpovědného zadávání je tedy specifické nastavení zadávací dokumentace, která zohledňuje sociální, environmentální a inovativní prvky. Zadávatel tak vyjma své primární potřeby, tedy zajištění plnění ekonomicky nejvýhodnějším způsobem, plní i potřebu společenskou, která jemu přímo užitek nepřináší, ale přináší užitek společnosti jako takové. Vzhledem k tomu, že velká část zadavatelů jsou velké státní subjekty, např. Lesy České republiky, různé nemocnice, Česká televize a další, je více než žádoucí, aby právě oni svou tržní silou pozitivně ovlivňovali trh a podněcovali soukromé společnosti, aby se zabývali důležitými společenskými problémy. Jinými slovy každý zadavatel má povinnost, pokud je to k povaze předmětu zakázky možné, aby prostřednictvím zadání veřejné zakázky působil pozitivně ve vztahu ke společnosti a životnímu prostředí. Užitek pro společnost můžeme spatřovat například v udržování zdravého životního prostředí, pomoci postiženým lidem, atd. Nejedná se přitom pouze o nastavení podmínek v zadávací dokumentaci, aby byla veřejná zakázka odpovědně zadána, je nutné, aby zadavatel využil celý potenciál ZZVZ, který nabízí několikero institutů, které mohou sloužit k zadání odpovědné veřejné zakázky. Na druhou stranu,

---

⁴⁷ *Odpovědné veřejné zadávání*. Metodika. 2. doplněné vydání. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2019.

aby dodavatelé na takovéto zakázky dosáhli, musejí se chovat v souladu s těmito zásadami, skutečně se jimi zabývat a musejí prokázat jejich naplňování.

3.1.1 Právní úprava odpovědného zadávání v Polsku

V Polské republice je zadávání veřejných zakázek upraveno zákonem Prawo zamówień publicznych Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 (dále jen „zákon o veřejných zakázkách Polské republiky“). Zákon vnikl v roce 2004, tehdy do něj však úprava společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek nebyla nijak promítnuta. Postupem doby byl mnohokrát novelizován, společensky odpovědné veřejné zakázky do něj byly zakotveny v roce 2009.

Novelizací v roce 2009 byly do zákona o veřejných zakázkách Polské republiky zakotveny tři podmínky odpovědného zadávání. První podmínka umožňuje vyhradit veřejnou zakázku pouze dodavatelům, kteří zaměstnávají více než 50% osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců.⁴⁸ Druhou podmínkou dává zadavateli možnost požadovat prostřednictvím zadávací dokumentace po uchazečích, aby v rámci plnění veřejné zakázky zaměstnal osoby, které jsou na Polském trhu práce znevýhodněny, jedná se např. o osoby po výkonu trestu.⁴⁹ Třetím nástrojem, který byl do zákona nově zakotven, se týkal tzv. vzdělávacího fondu, který měl dodavatel vytvořit, nicméně v aktuální úpravě již toto ustanovení nefiguruje. Důležité však je, že zákon neukládal zadavateli povinnost jakoukoliv z nově zavedených podmínek využívat, v praxi tak nebyly téměř používány. I z toho důvodu v roce 2010 byl Úřadem pro veřejné zakázky Polské republiky vyhotoven tzv. Národní akční plán pro udržitelné zadávání veřejných zakázek, který měl využívání těchto institutů podpořit. Nicméně ani tento plán nefungoval a podmínky byly aplikovány velmi zřídka.⁵⁰

Do roku 2016 tedy nebyla stanovena zákonem žádná povinnost zadávat veřejné zakázky v souladu se zásadami odpovědného zadávání, to se změnilo prá-

---

⁴⁸ článek 22 zákona o veřejných zakázkách Polské republiky

⁴⁹ článek 29 zákona o veřejných zakázkách Polské republiky

⁵⁰ <https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Social,economy,3418.html>

vě roku 2016, kdy byl zákon značně novelizován⁵¹, touto novelizací byly provedeny již zmíněné směrnice 2014/24/EU a směrnice 2014/25/EU. I tak sociálně odpovědné zadávání není v Polské republice povinné pro všechny subjekty, např. není povinné pro ty, kteří postupují při zadávání veřejných zakázek i zcela mimo právní úpravu daného zákona, povinnost vzniká jen těm zadavatelům, kteří jsou povinni postupovat dle zákona o veřejných zakázkách Polské republiky při vynakládání veřejných prostředků.⁵² Bude se tak jednat zejména o školy, obce, orgány veřejné správy a další. V tomto můžeme spatřovat značný rozdíl oproti České republice, která je novelizací ZZVZ a přidáním nové zásady před Polskou republikou o velký krok napřed, neboť u nás se musí s odpovědným zadáváním popasovat již všichni veřejní zadavatelé, a to povinně.

3.1.2 Charakteristika novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek schválené dne 1. prosince 2020, s účinností od 1. 1. 2021

Zákonem č. 543/2020 Sb.⁵³, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností byla přijata úprava ZZVZ, tato úprava spočívala zejména v přidání zásady mezi další zásady uvedené v § 6 ZZVZ. Byla zakotvena povinnost zadávat veřejné zakázky v souladu se sociálními, environmentálními a inovativními zásadami, pokud to je ve vztahu k veřejné zakázce možné. Dále byla zadavateli uložena povinnost svůj postup ve vztahu k odpovědnému zadávání vždy řádně odůvodnit.

Zákon byl uveřejněn ve Sbírce zákonů České republiky dne 23. 2020, účinnost novelizace byla stanovena na 1. 1. 2021, je tedy možné si všimnout poměrně krátké legisvakanční lhůty. Zákonodárce možná volil takto krátkou lhůtu, neboť odpovědné zadávání není nic nového. Zadavatelé mohli využít aspekty odpovědného zadávání již dříve, tudíž úprava odpovědného zadávání již existovala, nyní se však změnila na povinnost. I tak ovšem přijetí novely vyvolalo řadu otáz-

---

⁵¹ Na rozdíl od právní úpravy České republiky zvolilo Polsko formu novelizace, v České republice vznikl zcela nový zákon

⁵² Odpovědné veřejné zadávání, Evropská praxe, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Praha 2019,

⁵³ Zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností nabyt účinnosti dne 1. 1. 2021

zek, neboť novela byla přijata nikoliv úplně standardní cestou, nýbrž jakožto pozměňovací návrh poslance Martina Kolovratníka. Z odůvodnění pozměňovacího návrhu pana poslance lze vyčíst, že dle jeho názoru bylo nutné více posílit implementaci zmíněné směrnice 2014/24, a to způsobem stanovení povinnosti veřejným zadavatelům postupovat v souladu se zásadami odpovědného zadávání, neboť dosavadní úprava nebyla dostatečně efektivní. Machálková⁵⁴ pak poukazuje na to, zda je vhodné, aby změna takto důležitého ustanovení jako je § 6 ZZVZ, byla učiněna výše uvedenou formou, bez širší odborné diskuze a shodě a bez poslancecké iniciativy gestora ZVZZ, tedy Ministerstva pro místní rozvoj, který jako takový ZZVZ připravoval.

Vzhledem k velmi rychlému běhu událostí a nastavení účinnosti novely, bylo nutné zadavatele připravit na to, jak mají tedy vlastně zadávat odpovědně, ač již tuto možnost měli, většina zadavatelů odpovědné zadávání nevyužívala, primárně se snažila uspokojit jen svoji, nikoliv společenskou potřebu. Vznikla tak metodika Ministerstva práce a sociálních věcí. Zřídila se platforma veřejného zadávání [sovz.cz](https://www.sovz.cz), která je velmi aktivní do dnešních dnů, pravidelně vydává aktuální články, upozorňuje na kvalitně zadané zakázky v souladu s odpovědným zadáváním nebo třeba odkazuje na zahraniční veřejné zakázky, které mohou sloužit českým zadavatelům jakožto inspirace. Ministerstvo pro místní rozvoj se zadavatelům rozhodlo pomoci vydáním stanoviska⁵⁵, které připravil jeho expertní tým. Následně vznikly další publikace s příklady vzorového zadávání, jedním z nich je Odpovědné zadávání v kostce⁵⁶ jakožto Příručka k odpovědnému zadávání k novele ZZVZ od 1. 1. 2021 vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí. Samozřejmě postupem času také dochází k aktualizaci a novým vydáním i výše uvedených základních metodických pokynů.

---

⁵⁴ MACHÁLKOVÁ, M. Odpovědné zadávání veřejných zakázek ve světle novely zákona o odpadech, uveřejněno 3. 2. 2021 Dostupné: <https://www.mt-legal.com/odpovedne-zadavani-verejnych-zakazek-ve-svetle-novely-zakona-o-odpadech/>

⁵⁵ dostupné online <https://portal-vz.cz/metodiky- stanoviska/ stanoviska/ stanoviska-expertni-skupiny-mmr-k-novemu-zakonu-o-zadavani-verejnych-zakazek/>

⁵⁶ dostupné online https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2021/02/ovz_publikace_ovz-v-kostce_200205.pdf

4 Relevantní ustanovení ZZVZ ve vztahu k odpovědnému zadávání veřejných zakázek

V následující kapitole této diplomové práce budou probrány, již na rozdíl od předešlé teoretické části, relevantní instituty, které ZZVZ nabízí pro odpovědné zadávání v praxi, jak tyto instituty správně využít, jak nastavit podmínky v zadávací dokumentaci veřejné zakázky, atd. Zadavatel je také svůj postup dle § 6 odst. 4 povinen vždy řádně zdůvodnit, jinými slovy musí obhájit, proč a jak byly zásady zohledněny, případně proč nové zásady zohledněny nebyly. Argumenty pro zvolený postup zadavatele by se měly s ohledem na text § 6 odst. 4 ZZVZ opírat především o povahu a smysl zadávané veřejné zakázky. Zároveň je důležité, aby všechny argumenty a myšlenky, které zadavatel v souvislosti se svým postupem má, pečlivě písemně zaznamenal a archivoval, neboť je to právě on, kdo musí unést případné důkazní břemeno, pokud bude jeho postup rozporován. Dle mého názoru je tak na zvážení, zda nezařadit odůvodnění a argumentaci ohledně použití zásad odpovědného zadávání do závěrečné zprávy dle ustanovení § 217 ZZVZ. ZZVZ výše neukládá povinnost toto učinit, nicméně ani to nijak nezakazuje, tudíž je to určitý nástroj, jak se vyhnout budoucímu zpochybnování užití zásad a určitě tím zadavatel také podpoří zásadu transparentnosti.

4.1 Odpovědné zadávání veřejných zakázek ve vztahu k ZZVZ včetně aplikační praxe a vzorových smluvních ustanovení

4.1.1 Předběžné tržní konzultace

Prvním institutem, který bude rozebrán jsou předběžné tržní konzultace dle ustanovení § 33 ZVZZ. K využívání předběžné tržní konzultace občasné docházelo i za minulé úpravy dle ZVZ, ZZVZ však zakotvil jasná pravidla, dle kterých je postup zadavatele při použití předběžné tržní konzultace zcela zákonný. Například Ministerstvo zemědělství jako první veřejný zadavatel již v roce 2014 využilo předběžné tržní konzultace.⁵⁷ Přesně zákon upravuje předběžné tržní kon-

---

⁵⁷ *Předběžné tržní konzultace*. Příklady dobré praxe, Ministerstvo práce a sociálních věcí Dostupné: https://sozv.cz/wp-content/uploads/2016/11/sozv_predbezna_trzni_konzultace_161125.pdf

zultace následovně: „Zadavatel je oprávněn vést tržní konzultace s odborníky či dodavateli s cílem připravit zadávací podmínky a informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích, pokud to nenarušuje hospodářskou soutěž; ustanovení § 211 odst. 1 se použije obdobně“.

Dle tohoto ustanovení je zadavatel tedy oprávněn komunikovat s dodavatelem nebo odborníky ve stádiu přípravy zadávací dokumentace, tedy ještě před zahájením samotného zadávacího řízení. Díky tomuto institutu může seznámit dodavatele s připravovanými podmínkami, včetně podmínek odpovědného zadávání a zjistit tak reakci dodavatelů, jejich připomínky a to, zda jsou tyto podmínky vůbec schopni splnit. Předběžné tržní konzultace, ale rozhodně neslouží jen k získání názoru, resp. připomínek dodavatelů k zadávací dokumentaci, ve spoustě případech mohou nastat situace, kdy zadavatel nemusí být odborník v daném předmětu veřejné zakázky, tudíž nedokáže přesně definovat předmět veřejné zakázky a nedokáže definovat předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. V takovém případě je pak tento institut pro zadavatele nepostradatelný, neboť právě od dodavatelů může získat potřebné informace o veřejné zakázce. Dle mého názoru toto podpoří myšlenkové pochody zadavatele a díky názorům a informacím od dodavatelů může přehodnotit podmínky zadávací dokumentace, rozhodnout se pro jiné postupy, které mohou být zcela novým řešením, resp. mohou být v určitém ohledu inovativní, které by zadavatel sám nebyl schopný zformulovat. Zadavatel také může seznámit dodavatele s metodou hodnocení nabídek a nastínit jim tak informace, jak správně vypracovat nabídku na plnění veřejné zakázky.

V rámci odpovědného zadávání nabízí předběžné tržní konzultace mnoho možností, jak je podpořit. Zadavatel díky použití institutu zjistí reakci trhu na jeho požadavky, může je přehodnotit, přeformulovat dle informací od uchazečů, může také správně nastavit hodnotící kritéria, zejména může nastavit mimořádně nízkou nabídkovou cenu (o té bude pojednáno později) a také rozdělit hodnocení do více kritérií, nikoliv jen na nabídkovou cenu nebo na celkové náklady životního cyklu, ale i na další kritéria, která se mohou týkat např. zaměstnanosti, neméně důležité je pak stanovení váhy jednotlivých kritérií.

Předběžné tržní konzultace mají kritéria, která musí zadavatel při jejich aplikaci dodržet, tato kritéria pak vychází zejména ze základních zásad uvedených v § 6 ZZVZ a také z odkazu na § 211 ZZVZ uvedený přímo v ustanovení § 33 ZZVZ. Zadavatel vždy musí postupovat tak, aby nenarušil hospodářskou soutěž. Aby zadavatel zabránil narušení hospodářské soutěže, tedy aby neznevýhodnil žádného dodavatele či nějaké nediskriminoval, je nutné, aby soustavně a kriticky hodnotil veškeré informace, které od dodavatelů v rámci konzultací získá, neboť pokud by informace od dodavatelů pouze nekriticky přebíral, mohou s ním dodavatelé skrytě manipulovat za účelem získání výhody v dané zakázce.⁵⁸ S tímto může zadavateli pomoci také možnost zakotvená v § 33 ZZVZ, oslovit odborníka v dané oblasti, s jeho názorem pak může komparovat názory dodavatelů a tím je i kriticky zhodnotit.

Součástí povinností zadavatele při vedení tržních konzultací je umožnit, aby byly jeho postupy plně přezkoumatelné, doporučil bych tak provádět předběžné tržní konzultace výhradně písemně, v případech, kdy to není možné je nutné, aby zadavatel svůj postup vždy dokumentoval a archivoval, tedy například pořízením zápisu nebo zvukových a obrazových nahrávek.

Dle metodiky Ministerstva pro místní rozvoj pro předběžné tržní konzultace⁵⁹ existují i určitá úskalí tohoto institutu. Zadavatel musí dodržovat zásadu transparentnosti při výběru subjektů, které na předběžné konzultace osloví, dle mého názoru je zcela transparentní varianta, pokud zadavatel oznámí záměr provést předběžné konzultace na svém internetovém profilu a zároveň tak vyzve neomezený okruh účastníků k předběžným tržním konzultacím. Je však patrné, že tento postup nemusí být vždy praktický, druhou variantou tedy je oslovit konkrétní subjekty k účasti na předběžné tržní konzultaci, zde je nutné, aby zadavatel oslovil takový počet dodavatelů, aby nebylo pochybnosti o tom, zda se jeho jednání může zdát jako účelové a může poskytovat výhodu osloveným dodavatelům. Vše výše uvedené musí zadavatel dodržet, neboť hrozí riziko předložení námitek

---

⁵⁸ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

⁵⁹ Předběžné tržní konzultace, Metodika Ministerstva pro místní rozvoj Dostupné: <https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/06/Predbezne-trzni-konzultace.pdf>

ze strany dodavatelů, kteří se o předběžné tržní konzultaci nemohli dozvědět, je pak na zadavateli, aby svůj postup obhájil. Osobně doporučuji, aby již v samotném oznámení o záměru provádět předběžné tržní konzultace svůj postup zadavatel řádně odůvodnil a předešel tak případným problémům.

4.1.2 Předběžné oznámení

Předběžné oznámení je upraveno v § 34 ZVZZ, a to tak, že zadavatel „*je oprávněn uveřejnit formou předběžného oznámení svůj úmysl zahájit zadávací řízení*“. S odpovědným zadáváním tento institut souvisí spíše okrajově, i tak se ho však může dotýkat. Předběžným oznámením informuje zadavatel o záměru, že v budoucím časovém horizontu zadá veřejnou zakázku, dává tak uchazečům delší časový úsek, aby se na zadávací řízení připravili. V předběžném oznámení jsou pak uvedeny informace o zadavateli, předmět plnění, hodnoticí kritéria a další stručné informace.⁶⁰

Předběžné oznámení spočívá na dobrovolnosti, jedná se o fakultativní prvek, je tedy na zadavateli, zda jej využije či nikoliv. Pokud se jej zadavatel rozhodně využít, přináší mu to jistou výhodu v možnosti zkrátit lhůty pro podání nabídek, a to v otevřeném nadlimitním řízení.⁶¹ Dalším faktem je, že uveřejnění předběžného oznámení (vyjma pokud předběžné oznámení není úkonem zahajujícím zadávací řízení⁶²) nezakládá zadavateli povinnost danou zakázku skutečně vypsat, může se tedy rozhodnout, že konečně veřejnou zakázku zadávat vůbec nebude. Zadavatel tedy nemá povinnost oznámenou veřejnou zakázku vypsat, pokud tak však učiní, musí informace, které v předběžném oznámení uvedl v zásadě přebírat i do samotné zadávací dokumentace, ne však absolutně, hranici ve své judikatuře⁶³ stanovil ÚOHS, a to tak, že odlišnost mezi informacemi obsaženými v předběžném oznámení a v zadávací dokumentaci nemůže být takového

---

⁶⁰ JELÍNEK, Kamil. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer, 2022. Praktický komentář.

⁶¹ BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Práv-ní praxe. str. 38

⁶² Předběžné oznámení může být dvojího charakteru, výlučně informativní, sloužící se zkrácení lhůt a informovanosti dodavatelů, druhým typem je pak předběžné oznámení, kterým vyzve zadavatel neomezený okruh uchazečů, aby vyjádřili předběžný zájem, v takovém případě pak již neuvěřuje oznámení o zahájení zadávacího řízení.

⁶³ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 11. 2013, č. j. ÚOHS-S480/2013/VZ-23096/2013/513/ZKý/RNi

stupně, aby změnila množinu dodavatelů, kteří mohli podat nabídku do veřejné zakázky na základě informací obsažených v předběžném oznámení.

4.1.3 Rozdělení veřejné zakázky na části

Dalším ustanovením, které přímo nezmiňuje odpovědné zadávání, ale je z mého pohledu klíčové, je rozdělení veřejné zakázky na části dle § 35 ZZVZ a současně ustanovení § 101 ZZVZ. Z principu jde o to, že pokud je to účelné, je žádoucí, aby zadavatel rozdělil veřejnou zakázku na části, přičemž uchazeči mohou podávat své nabídky k jednotlivým částem, více částem nebo částem všem. Zadavatel tím bezpochyby rozšiřuje hospodářskou soutěž, neboť někteří uchazeči by nebyly, například z personálních důvodů, schopni zvládnout plnění celé zakázky, ale příslušné části zakázky se mohou úspěšně účastnit, mnohdy dokonce lépe, než by jej plnil jeden uchazeč v rámci celé nerozdělené zakázky. Z pohledu odpovědného zadávání tento institut otevírá cestu k účasti malých a středních podniků na jinak velkých veřejných zakázkách. Dalším přínosem pro zadavatele je, že díky rozdělení veřejné zakázky a zvýšení okruhu potencionálních dodavatelů se zvyšuje šance, že jednotlivé části veřejné zakázky budou dodavatelé plnit kvalitněji a odborněji.

Rozdělení zakázky nemusí přispět zadavateli jen v aspektech kvality plnění, ale i ceny plnění, pokud se jedná o veřejného zadavatele, např. státní podnik Lesy České republiky, jehož působnost je zcela jistě celostátní, vypíše veřejnou zakázku, jejíž plnění se bude poskytovat po celé České republice, např. těžba dřeva, je pravděpodobné, že rozdělením zakázky (např. dle územního dělení) na jednotlivé části sníží její předpokládanou hodnotu, neboť ušetří náklady účastí menších a středních lokálních podniků v daných oblastech plnění, oproti jednomu dodavateli, který by zřejmě nebyl schopen plnit ji po celé zemi za stejných ekonomických podmínek.⁶⁴ V souvislosti s rozdělením veřejných zakázek lze nastavit i různá hodnotící kritéria, které jsou více přiléhavá danému plnění.

---

⁶⁴ JELÍNEK, Kamil. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer, 2022. Praktický komentář.

Závěrem této podkapitoly bych zdůraznil, že podobný náhled na danou problematiku měl i zákonodárce, neboť i ten se rozhodl rozdělování veřejných zakázek podpořit, dle § 217 odst. 2 písm. m) ZZVZ musí zadavatel odůvodnit, pokud nadlimitní veřejnou zakázku nerozdělí na části.

4.1.4 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a důstojných pracovních podmínek

K podpoře zaměstnanosti znevýhodněných osob na trhu práce lze využít několikero možností, které ZZVZ nabízí. Jednou z možností je přímé vytvoření podmínky v zadávací dokumentaci v souladu s § 37 odst. 1 písm. d) ZZVZ, ten říká, že zadavatel může stanovit zvláštní podmínku v zadávacím řízení, „*a to zejména v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, sociálních důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, hospodářské oblasti nebo inovací*“. Podmínka bude formulována jako požadavek, aby určitý počet nebo procento osob podílejících se na plnění veřejné zakázky pocházelo z řad znevýhodněných na trhu práce. Zadávací dokumentace pak musí specifikovat, o které znevýhodněné na trhu práce se jedná, pro příklad se může jednat o absolventy, osoby starší 55 let, a dále⁶⁵. V praxi je pak v zásadě nutné promítnout tuto zvláštní podmínku jak do zadávací dokumentace, tak do smluvních ustanovení, příkladem lze uvést veřejnou zakázku zadávanou Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), kdy předmětem plnění byl ekologický úklid v objektu MPSV⁶⁶. MPSV v zadávací dokumentaci specifikovalo podmínku následovně: „*V souladu s § 37 odst. 1 písm. d) ZZVZ zadavatel požaduje, aby po celou dobu plnění předmětu veřejné zakázky nejméně 2 osoby z celkového počtu pracovníků účastníka zadávacího řízení, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, pocházely z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob, tj. uchazečů o zaměstnání, kteří byli bezprostředně před započatím plnění veřejné zakázky evidováni Úřadem práce po dobu alespoň 5 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Podmínku účastník zadávacího řízení splní, pokud dané osoby prokazatelně ukončily evidenci na Úřadě práce v*

---

⁶⁵ Více cílových skupin znevýhodněných na trhu práce v odborném článku Ministerstva práce a sociálních věcí, dostupný online: <https://www.sovz.cz/temata/podpora-zamestnanosti-osob-znevychodnenych-na-trhu-prace/>

⁶⁶ Zadávací dokumentace a podepsaná smlouva jsou dostupné online na profilu zadavatele: https://mpsv.ezak.cz/contract_display_28.html

souvislosti s uzavřením pracovněprávního vztahu (hlavní pracovní poměr) s účastníkem zadávacího řízení. Účastník zadávacího řízení je oprávněn prokázat splnění dané povinnosti i prostřednictvím poddodavatele, v tom případě osoby pocházející z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob budou v pracovněprávním vztahu (hlavní pracovní poměr) k poddodavateli účastníka zadávacího řízení“. Jak je z výše uvedeného patrné, MPSV podpořilo zaměstnanost tak, že požadovalo, aby po celou dobu plnění veřejné zakázky byly dodavatelem zaměstnány minimálně dvě osoby z určité skupiny znevýhodněných osob na trhu práce. MPSV dále přiložila k zadávací dokumentaci vzorové čestné prohlášení o výše uvedeném, které musel dodavatel podepsané přiložit ke své nabídce. Zadavatel v této věci samozřejmě promítl výše uvedené také do smlouvy o dílo a neopomněl také stanovit sankci, pokud dodavatel svou povinnost nedodrží, a to ve formě smluvní pokuty.

Dalším příkladem, který je sice z roku 2015, ale jako inspirace pro zadavatele je vhodný i k nynějším poměrům, je veřejná zakázka města Kadaň⁶⁷, zadavatel v rámci odpovědného zadávání stanovil zvláštní podmínku dle § 44 odst. 1 ZVZ, která říkala, že nejméně 10 % z celkového počtu pracovníků, minimálně jeden, kteří se budou podílet na předmětné veřejné zakázce, pocházelo z řad nezaměstnaných absolventů škol. Zadavatel zcela správně myslel i na situaci, kdy dodavatel ukončil pracovní poměr s danou osobou ze znevýhodněné množiny osob na trhu práce předčasně, stanovil proto dodavateli ve smlouvě podmínku, že pokud k takovéto situaci dojde, je dodavatel povinen uzavřít pracovněprávní vztah s novým pracovníkem ze stejné množiny znevýhodněných na trhu práce, a to maximálně do tří dnů od ukončení předešlého pracovního poměru. Vzhledem k tomu, že město Kadaň mělo odpovědné zadávání nastavené na obecné úrovni, kdy vypracovalo Strategii sociálního začleňování, zadávalo odpovědně zakázky pravidelně. Jedné z takových zakázek, kde město Kadaň uplatnilo výše uvedenou sociální podmínku, se věnoval také ÚOHS⁶⁸. V rámci svého přezkumu konstatoval, že takováto podmínka je přípustná, pokud souvisí s předmětem plnění. Záro-

---

⁶⁷ Zadávací dokumentace a smlouva dostupná online na profilu zadavatele:

<https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0000863/zakazka/31621>

⁶⁸ Rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S0734/2016/VZ-04395/2017/543/MŠI ze dne 7. 2. 2017

veň konstatoval, že podmínka je nastavená zbytečně přísně pouze na osobu dodavatele, nýbrž je vhodné, aby dodavatel mohl splnit podmínky i skrze své poddodavatele, neboť důležité dle ÚOHS je, že skutečně dojde k naplnění cíle, tj. k zaměstnání znevýhodněné skupiny osob.

Další možností jak odpovědně zadat veřejnou zakázku s důrazem na pomoc lidem, kteří jsou znevýhodněni na trhu práce jsou vyhrazené veřejné zakázky dle § 37 odst. 6 a § 38 ZZVZ. Na rozdíl od předešlých možností, dle právní úpravy vyhrazených zakázek lze pomoci jen jedné cílové skupině znevýhodněných osob na trhu práce, a to lidem se zdravotním postižením. Ustanovení § 38 tedy nelze použít na absolventy, osoby starší 55 let, ani např. osoby po výkonu trestu. Česká právní úprava je v tomto přísnější než směrnice⁶⁹, ze které úprava vychází. Uvedená zadávací směrnice EU totiž stanovuje procentuální počet postižených osob na 30% z jeho celkového počtu zaměstnanců. Také směrnice uvádí, že se má jednat o osoby postižené nebo o osoby znevýhodněné, spatřují tak přísnost národní úpravy nejen v samotném procentuálním zastoupení předmětných osob, ale také v jejich cílové skupině, neboť evropská právní úprava počítá i s jinými množinami znevýhodněných, zatímco dle české právní úpravy se musí jednat výlučně o osoby se zdravotním postižením.

Rozhodně není standardem, aby obchodní společnosti měly výše uvedený procentuální poměr zaměstnaných zdravotně postižených osob, je tedy nutné, aby si zadavatel uvědomil, že pokud zadává vyhrazenou veřejnou zakázku, míří zejména na tzv. sociální podniky. Dle mého názoru je proto vhodné, než zadavatel takovou zakázku vypíše, aby provedl průzkum trhu a zjistil, které a kolik sociálních podniků v jeho oblasti působí. K tomu mohou posloužit internetové stránky Českého sociálního podnikání⁷⁰, na nichž zadavatel nalezne list sociálních podniků, včetně jejich adres. Pokud by tak zadavatel neučinil, zvyšuje šanci, že zbytečně vynaloží úsilí na veřejnou zakázku, kdy žádný dodavatel nepodá nabídku, protože v daném regionu vhodný podnik není. Naopak pokud si analýzu trhu udělá a zjistí, že zde není vhodný podnik, může využít jiných nástrojů odpověd-

---

⁶⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. 2. 2014, č. 2014/24/EU

⁷⁰ <https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani>

ného, resp. sociálního zadávání, např. výše uvedeného 37 odst. 1 písm. d) ZZVZ či použít multikriteriální hodnocení. Možnosti odlišné od vyhrazené zakázky, v rámci zvýhodnění sociálních podniků v zadávacím řízení, budou probrány v následné části této diplomové práce.

Zajímavá je také problematika přísnější národní úpravy než je úprava unijní. Česká republika není jediným státem EU, který při přebírání zadávacích směrnic stanovil v rámci vyhrazené veřejné zakázky přísnější podmínky v národní úpravě. Dalším takovým státem je například Španělsko, kde sice zůstalo zachováno 30% zastoupení v počtu zaměstnanců dodavatele, nad rámec právní úpravy Evropské unie však byla zavedena podmínka týkající se vlastnictví předmětného dodavatele. Španělská úprava ukládá, že dodavatel v rámci vyhrazené veřejné zakázky musí být nejméně z 50% vlastněn státem (veřejnou institucí) nebo soukromou neziskovou institucí. V této věci již existuje judikatura Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“), který se zabýval předběžnou otázkou ze strany francouzské instituce CONACEE⁷¹. Tato organizace sídlící ve Španělsku sdružuje subjekty, které by se dle názoru organizace mohly ucházet o vyhrazené zakázky dle práva evropského, ovšem kvůli národnímu zpřísnění na něj nedosáhnou. ESD soudní dvůr konstatoval, že podmínky uvedené v čl. 20 směrnice⁷², jsou demonstrativní, nikoliv taxativní, členské státy mohou přijmout dodatečné podmínky, ale vždy při tom musí státy dodržet zásadu rovného zacházení a princip proporcionality. ESD v této věci také rozhodl, že onen soulad podmínek nad rámec evropské úpravy a výše uvedených zásad je příslušné posoudit vnitrostátnímu soudu.⁷³ Více k této problematice odkazují na článek „Vyhrazené zakázky: Splňuje přísnější národní úprava požadavky směrnice?“ autorky Mgr. Hany Látalové.⁷⁴

Dalším aspektem sociálního zadávání je schopnost zadavatelů svým jednáním přispět k vytvoření důstojných a spravedlivých pracovních podmínek, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Situace na trhu je dle mého názoru bohužel

---

⁷¹ Celým názvem Národní konfederace zvláštních středisek pro zaměstnanost

⁷² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU z 26. 2. 2014

⁷³ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 6. 10. 2021, ve věci C-598/19

⁷⁴ LÁTALOVÁ, H. Vyhrazené zakázky: Splňuje přísnější národní úprava požadavky směrnice?, uveřejněno červenec 2020, [online] Dostupné: https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2022/08/v4_2022_ovz.pdf

taková, že velký tlak na nejnižší nabídkovou cenu ze strany dodavatelů může vést k tomu, že v případě některých podniků nemusí být důstojné podmínky a bezpečnost práce standardem. K tomu vede nastavení některých veřejných zakázek, jejichž jediným kritériem hodnocení je nabídková cena, dodavatel se pak snaží snížit náklady na co nejnižší únosnou mez, přičemž tak může činit na úkor svých zaměstnanců. ZZVZ v této věci disponuje několika nástroji jak se proti tomuto ze strany dodavatele postavit, z mé strany nejdůležitějším nástrojem, a v dnešní době už by měl být také standardním nástrojem, je způsob hodnocení nabídek, tedy nastavení multilaterálních hodnotících kritérii, o tom však v následující části této práce. Zadavatelé mají nicméně ještě další nástroje, jeden z nich je zakotven § 48 odst. 5 písm. a) ZZVZ, zadavatel má na základě tohoto ustanovení možnost vyloučit účastníka řízení pro nezpůsobilost, pokud prokáže, že *„plnění nabízené dodavatelem by vedlo k nedodržování povinností vyplývajících z předpisů sociálních nebo pracovněprávních nebo kolektivních smluv vztahujících se k předmětu plnění veřejné zakázky“*. Zadavatel nemusí v zadávací dokumentaci ani ve smluvních podmínkách nijak reflektovat důstojné pracovní podmínky a bezpečnost práce, neboť toto by měla být pro dodavatele samozřejmost, která plyne ze zákoníku práce a zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, stačí, aby kontroloval a případně sankcionoval (vyloučením z účasti v zadávacím řízení dle § 48 odst. 5 písm. a) ZZVZ, porušení těchto zákonných povinností dodavatelů. Dle mého názoru však toto řešení není po novele § 6 ZZVZ adekvátní, v rámci prevence a nastavení jasných a odpovědných podmínek je vhodné, aby zadavatel v rámci zadávací dokumentace a smlouvy nastavil jasné podmínky, a to minimálně tak, aby deklaroval dodržování těch zákonných, v některých případech, pokud to souvisí s předmětem plnění, může nastavit podmínky přísnější než zákon. Pro efektivitu těchto opatření je třeba propojit tyto požadavky zadavatele s nápravnými a/nebo sankčními ujednáními ve smluvních podmínkách. Zadavatel se pak musí aktivně podílet na kontrole dodržování příslušných předpisů, ať už sám nebo prostřednictvím veřejných institucí k takové kontrole určených (např. Státní úřad inspekce práce, finanční úřad, cizinecká policie).

Lesy České republiky zadaly v roce 2017 veřejnou zakázku s názvem „Provádění lesnických činností s prodejem dříví „při pni“ – rok 2017+“⁷⁵. Zadávatel ve veřejné zakázce kvalitním způsobem podpořil důstojné pracovní podmínky, neboť vzhledem k tomu, že se jedná o lesnické, potažmo stavební práce, zadavatel správně vyhodnotil potřebu stanovit dodatečné podmínky nad rámec svých klasických obchodních podmínek. Proto do zadávací dokumentace promítl následující text: *„Zadávatel má zájem zadat veřejnou zakázku v souladu se zásadami společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek. Společensky odpovědné zadávání kromě důrazu na čistě ekonomické parametry zohledňuje také související dopady zejména v oblasti zaměstnanosti, sociálních a pracovních práv a životního prostředí. Zadavatel od uchazeče vyžaduje při plnění předmětu plnění veřejné zakázky zajistit legální zaměstnávání, férové pracovní podmínky a odpovídající úroveň bezpečnosti práce pro všechny osoby, které se na plnění veřejné zakázky podílejí. Uchazeč je povinen zajistit splnění tohoto požadavku zadavatele i u svých subdodavatelů. Aspekty společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek jsou zohledněny v textu závazného vzoru smlouvy na plnění veřejné zakázky (dále též jen „závazný vzor smlouvy“.* Nadto promítl odpovědné zadávání také do smlouvy uzavřené s dodavatelem, její závazný vzor přitom přiložil k zadávací dokumentaci, dodavatel tedy přesně věděl, jaké povinnosti bude muset v případě, že s ním bude uzavřena smlouva splnit. Zadavatel v rámci smlouvy nastavil podmínku, na základě které je dodavatel povinen pravidelně čtvrtletně překládat zadavateli čestné prohlášení, vzor prohlášení zadavatel připravil, dodavatel do něj musel vyplnit aktuální seznam zaměstnanců a prohlásit, že jsou tito zaměstnanci evidováni dle zákona, že mají povolení k pobytu, jsou pojištěni, byli zaškoleni v problematice bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dále jen „BOZ“) a další náležitosti. Zadavatel zajistil dodržování výše uvedených povinností dodavatelem prostřednictvím nastavení smluvních pokut a možností odstoupení od smlouvy.

---

⁷⁵ Zadávací dokumentace a smlouva je dostupná online na profilu zadavatele: https://zakazky.lesy.cz/contract_display_8262.html

Druhým příkladem, který uvádím, je veřejná zakázka České televize⁷⁶, která se týkala ostražky objektu České televize v Brně. Zadavatel do zadávací dokumentace promítl odpovědné zadávání prostřednictvím nastavení vícero hodnotících parametrů (o čemž je pojednáno níže), explicitně zakázal dodavateli ve smlouvě nelegální práci „*Poskytovatel se zavazuje, že při plnění předmětu smlouvy pro Objednatele neumožní výkon nelegální práce vymezené v ust. § 5 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění (dále také jako „ZoZ“)*“, takže zakotvil povinnost dodavateli, aby zaměstnával pracovníky zařazené do minimálně 2 skupiny 2 třídy prací dle nařízení vlády č. 567/2006 Sb. o minimální mzdě. Dodržování povinnosti pak opět vynutil nastavením smluvních pokut. Dle mého názoru byla tato veřejná zakázka velmi dobře zpracována, a to zejména v tom smyslu, že zadavatel dobře usoudil, že předmět plnění je problematický, neboť je obecně známo, že práce ostražky je velmi podprůměrně placená, zadáním veřejné zakázky mimo svoji primární potřebu tak vytvořil i silný společenský přínos, prostřednictvím vhodně zvolených podmínek.

4.1.5 Mimořádně nízká nabídková cena

Podpořit důstojné pracovní podmínky lze i správně nastaveným a kontrolovaným institutem mimořádně nízké nabídkové ceny, jak jsem již nastínil výše, dodavatelé tlačí své náklady na nízkou mez, aby mohli nabídnout co nejnižší nabídkovou cenu a byli vybráni k uzavření smlouvy na realizaci veřejné zakázky, a to i za cenu zhoršení podmínek pro zaměstnance pod zákonný rámec. Mimořádně nízká nabídková cena tomuto může zabránit.

Šířeji účel mimořádně nízké nabídkové ceny definoval Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí⁷⁷, kdy řekl, že smyslem „*institutu mimořádně nízké nabídkové ceny je chránit zadavatele před situací, kdy uchazeč ve své nabídce uvede nereálnou cenu, za níž není možné z objektivních důvodů realizovat plnění veřejné zakázky, která by vedla například k nedokončení, nekvalitnímu splnění, případně nekontrolovatelnému navyšování původní nabídkové ceny. Citované ustanovení*

---

⁷⁶ Zadávací dokumentace a smlouva dostupné online na profilu zadavatele:

<https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001317/zakazka/225534>

⁷⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 5 As 180/2016 - 32

má také bránit uchazečům v nabízení objektivně nereálné nabídkové ceny s cílem získat, konkurenční výhodu oproti ostatním uchazečům a zvítězit tak v zadávacím řízení“. Mimořádně nízká nabídková cena je zakotvena a definována v ustanovení § 28 odst. 1 písm. o), přičemž je dále rozvedena v § 113 ZZVZ. Zadavatel má dle § 113 odst. 2 ZZVZ určit mimořádně nízkou nabídkovou cenu či způsob jejího výpočtu již v zadávací dokumentaci, což považuji, vzhledem k odpovědnému zadávání, za rozhodně odpovědnější způsob, než následně posuzovat nabídkové ceny z pohledu mimořádně nízké nabídkové ceny až po podání nabídek. Pokud zadavatel shledá, že nabídková cena je mimořádně nízká, vyzve účastníka k odůvodnění nabídkové ceny, v rámci této výzvy musí zadavatel požadovat potvrzení, že dodavatel dodrží při realizaci veřejné zakázky všechny právní předpisy, včetně pracovních a kolektivních vztahujících se k zaměstnancům, a že dodavatel neobdržel neoprávněně veřejnou podporu. Tyto dvě skutečnosti musí ve svém vysvětlení dodavatel potvrdit, a to i čistě formálně bez odůvodnění.⁷⁸ Nicméně je žádoucí, aby nabídkovou cenu odůvodnil více do hloubky, k tomu mu zákon pak nabízí demonstrativní výčet skutečností, na základě kterých lze mimořádně nízkou nabídkovou cenu odůvodnit.

Zákon nabízí poměrně volný časový úsek, kdy se zadavatel bude hodnocením nabídkové ceny zabývat, může tak učinit po podání nabídek až do oznámení výběru dodavatele. Z mého pohledu je neúčelné, aby byly nabídkové ceny hodnoceny až po hodnocení nabídek, neboť pokud je nastavené multikriteriální hodnocení, je poměrně složitý proces nabídky vyhodnotit, zadavatelům tak doporučuji řešit nabídkové ceny z pohledu ustanovení § 113 ZVZZ jako jeden z prvních úkonů po uplynutí lhůty k podání nabídek, neboť dodavatelé, u kterých zadavatel dojde k názoru, že se jim nabídkovou cenu nepodařilo obhájit, mohou být ze zadávacího řízení vyloučeni, zadavatel tak zbytečně neztratí čas a prostředky při hodnocení jejich nabídek. Zadavatel nemá povinnost vyloučit dodavatele, když svou nabídkovou cenu neobhájí⁷⁹, nicméně pokud má mimořádně nízká nabídková ce-

---

⁷⁸ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

⁷⁹ § 48 odst. 4 ZZVZ, stanovuje, že „zadavatel **může vyloučit** účastníka zadávacího řízení, pokud nabídka účastníka zadávacího řízení obsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, která nebyla účastníkem zadávacího řízení zdůvodněna“

na spojitost s porušením pracovněprávních předpisů či s neoprávněným poskytnutím podpory, vzniká zadavateli povinnost dle § 113 odst. 6 ZVZZ účastníka z řízení vyloučit.

Pravděpodobně nejsložitější problematika mimořádně nízké nabídkové ceny je její určení. Možností je několik, zadavatel může využít předběžné tržní konzultace (popsané výše) a porovnat nabídkové ceny mezi sebou, přičemž určí nabídkovou cenu průměrnou, následně nastaví určitou odchylku a poté určí mimořádně nízkou nabídkovou cenu.⁸⁰ Tento způsob například zvolil veřejný zadavatel Lesy České republiky, který v zadávací dokumentaci⁸¹ k mimořádně nízké nabídkové ceně stanovil následující: „*Zadavatel dodavatele ve smyslu ustanovení § 113 odst. 1 ZZVZ výslovně upozorňuje na skutečnost, že pokud bude nabídková cena za poskytnutí 1 (jedné) hodiny právní služby bez DPH kteréhokoliv dodavatele nižší než 1.500,- Kč bez DPH (slovy: jeden tisíc pět set korun českých), bude takovou nabídkovou cenu považovat za mimořádně nízkou. Uvedená částka je výsledkem provedené předběžné tržní konzultace, jejímž prostřednictvím se zadavatel dotazoval na nejnižší přípustnou hodinovou sazbu, za kterou advokátní kancelář poskytuje právní služby odpovídajícího charakteru a rozsahu.*“ Tento postup je dle mého názoru v souladu se zásadami uvedenými v § 6 ZZVZ, včetně zásady transparentnosti.

K jiné možnosti stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny přistoupilo jakožto zadavatel Ministerstvo práce a sociálních věcí, to stanovilo v zakázce týkající se ostrahy objektů ministerstva mimořádně nízkou nabídkovou cenu limitem 150 Kč bez DPH za hodinu služby. Jednalo se o součet mzdových a personálních nákladů, přičemž zadavatel zohlednil při výpočtu velkou škálu faktorů, jako je aktuální výše minimální mzdy, druh směnného provozu, velikost střežených objektů a mnoho dalších aspektů⁸². Zadavatel v zadávací dokumentaci správně

---

⁸⁰ Kolektiv autorů, Metodika pro posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny, Státní fond dopravní infrastruktury, 2018 ISBN 978-80-907194-1-5, Dostupné

https://www.sfdi.cz/soubory/obrazkyclanky/metodiky/2018_metodika_posouzeni_nizke_ceny.pdf

⁸¹ Zadávací dokumentace dostupná online na profilu zadavatele:

https://zakazky.lesy.cz/contract_display_13310.html

⁸² Zadávací dokumentace dostupná online na profilu zadavatele: <https://etendry.cz/detail/197645-Poskytovani-sluzeb-fyzicke-ostrahy-objektu-MPSV.html>

detailně odůvodnil, jak ke stanovené hranici nabídkové ceny dospěl. Zároveň sdělil dodavatelům, že v případě, že bude nabízená cena nižší, bude prověřována hodnotící komisí. Závěrem bych k této veřejné zakázce uvedl, že vybrán byl dodavatel, jehož nabídková cena byla 134 Kč bez DPH, tudíž ji zadavatel požadoval za mimořádně nízkou, nicméně obstálo dodavatelovo odůvodnění a argumentace mimořádně nízké nabídkové ceny.

Závěrem této podkapitoly odkazuji na rozhodnutí Evropského soudního dvora⁸³, neboť toto rozhodnutí může být pro zadavatele nápomocné, soud potvrdil, že zadavatel může po dodavateli požadovat, aby již ve své nabídce provedl odůvodnění nabídkové ceny, a to bez stanovení hranice mimořádně nízké nabídkové ceny v zadávací dokumentaci. Zadavatel tak díky tomuto může ušetřit úkon výzvy k vysvětlení nabídkové ceny, na druhou stranu, ale soud konstatoval, že vyloučení účastníka zadávacího řízení jen na základě nedostatečného odůvodnění nabídkové ceny není možné, v takovém případě musí zadavatel požadovat vysvětlení dle 113 odst. 4 ZZVZ. Nicméně i tak je, dle mého názoru, toto rozhodnutí přínosné, neboť nutí dodavatele již od začátku přípravy jejich nabídek přemýšlet nad nabídkovou cenou, jejím nastavením, tak aby zvládl, i při této ceně, dodržet všechny právní předpisy a plnit své povinnosti dle kvality nastavené v zadávací dokumentaci. Dle mého názoru je toto dobrý nástroj, pokud zadavatel nehodlá stanovit mimořádně nízkou nabídkovou cenu v zadávací dokumentaci jasnou hranicí, jak zajistit, že v zadávacím řízení nebudou nabízeny zcela nereálné cenové nabídky.

4.1.6 Další možnosti odpovědného zadávání dle ZZVZ

Shora uvedené možnosti, pomocí kterých může zadavatel zadávat veřejné zakázky v souladu s § 6 odst. 4 ZZVZ, jsou ty nejzákladnější a neúčinnější, nelze však vyčerpávat všechny, v této podkapitole tak stručně zmíním i další možnosti, které ZZVZ k odpovědnému zadávání nabízí.

§ 89 odst. 2 až 4 ZZVZ umožňuje zadavateli zohlednit environmentální aspekty v technických podmínkách veřejné zakázky. Ustanovení § 79 odst. 2

---

⁸³ Rozhodnutí Evropského soudního dvora, C-285/99, Impresa Lombardini SpA v. ANAS ze dne 27. 11. 2001

písm. h) ve spojení s § 80 odst. 2 ZZVZ pak nabízí možnost zohlednit environmentální aspekty v kritériích technické kvalifikace. Na základě tohoto ustanovení tak může zadavatel v rámci technické kvalifikace vyžadovat opatření týkající se ochrany životní prostředí. Podmínkou však zůstává, že požadavky zadavatele musí být důvodné, musí souviset s předmětem plnění, tedy musí být schopen je využít při plnění veřejné zakázky. Může se jednat např. o nakládání s odpady při realizaci veřejné zakázky či požadavky zavedení systému environmentálního managementu dle norem ISO 14000⁸⁴. Důležité je říci, že dle judikatury⁸⁶ ÚOHS se nemusí environmentální požadavky dotýkat celého předmětu plnění, nýbrž postačí, když se budou vztahovat k jeho významné části. Ministerstvo životního prostředí při zadávání veřejné zakázky s názvem „ÚKLIDOVÉ SLUŽBY“⁸⁷, mimo jiné zohlednilo odpovědné zadávání právě při nastavení technické kvalifikace. Do zadávací dokumentace tak včlenilo podmínku, která zní: „*Technicky kvalifikovaným je účastník, který splňuje parametry systému environmentálního řízení a je certifikován dle normy ČSN EN ISO 14001 a/nebo je zaregistrován v programu environmentálního řízení a auditu Evropské unie (EMAS) nebo v obdobném systému environmentálního managementu*“. Účastník řízení pak toto deklaroval předložením certifikátu dle normy ČSN EN ISO 1400 nebo certifikátu EMAS jakožto přílohu.

Ustanovení § 93 odst. 1 ZZVZ ukládá zadavatelům povinnost, pokud je to objektivně přípustné, aby při zadávání veřejné zakázky, v tomto případě zejména na stavební práce, dbali při nastavení technických podmínek na možnost přístupnosti osob se zdravotním postižením. Typicky se bude jednat např. o rekonstrukce objektů atd. Dalším ustanovením, které lze využívat v rámci odpovědného zadávání je § 106 ZZVZ, který umožňuje, aby zadavatel převáděl splatné částky za plnění veřejné zakázky přímo poddodavatelům, nikoliv prostřednictvím dodavatele. Toto musí zadavatel zakotvit v zadávací dokumentaci a poddodavatel musí zadavatele o platbu písemně požádat. Zadavatel má tak celou veřejnou zakázku

---

⁸⁴ dostupné online:

https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/archive/pdf/en/theiso14000family_2009.pdf

⁸⁵ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

⁸⁶ Rozhodnutí ÚOHS, ze dne 9. 9. 2021, č. j.29459/2021/163/MPE

⁸⁷ Zadávací dokumentace a smlouva dostupná na profilu zadavatele: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/detail-zakazky/N006-20-V00007434/zadavaci-dokumentace>

více pod kontrolou, poddodavatelé mají větší jistoty, že jim bude poskytnuta patřičná odměna a tak i větší motivaci se zadávacího řízení účastnit. Opět zde tak dochází k podpoře menších či středních podniků.

Posledním ustanovením této kapitoly, kterému se v rámci ZZVZ bude tato diplomová práce věnovat, je § 94 ZZVZ. Zadavateli dává možnost v případě, že poptává plnění s environmentálními nebo kvalitativními vlastnostmi může požadovat, že dodavatel je povinen tyto vlastnosti plnění prokázat konkrétními štítky. Zadavatel tak nemusí obsáhle popisovat environmentální či sociální vlastnosti předmětu plnění, stačí, když odkáže na daný štítek, resp. osvědčení, které tyto standardy prokazuje. Dle Komentářové literatury⁸⁸ se v praxi může jednat o štítky jako je energetická náročnost budovy, fair trade certifikace, mezinárodní standardy GOTS při výrobě textilu, evropské ekoznačky a další. Více se pak štítkům věnuje „Stanovisko k možnostem požadavku na předložení štítku“⁸⁹ zpracované Ministerstvem práce a sociálních věcí, na které si v této věci dovoluji odkázat. Ve veřejné zakázce⁹⁰ týkající se správy a úklidu nemovitostí, zadavatel požadoval od dodavatele ekologický úklid, na základě toho nastavil v zadávací dokumentaci podmínku, že produkty, které bude dodavatel používat musí obsahovat ekoznačku EU, kterou musí vybraný dodavatel předložit před samotným uzavřením smlouvy. Současně zadavatel také dodavatele ujistil, že v souladu § 94 odst. 2 a odst. 3 ZZVZ může doložit i jinou ekoznačku nebo štítek, který splňuje rovnocenné požadavky, kdy zadavatel navrhl hned několik dalších štítků, které akceptuje, např.: Ekologicky šetrný výrobek, Severská labuť (Nordic Swan) nebo Modrý anděl (Blue Angel). Dle zadávací dokumentace měl dodavatel povinnost vypracovat seznam všech úklidových prostředků s uvedením příslušných ekoznaček a doložení fotografií či jiných dokumentů, ze kterých je průkazné, že tyto produkty dané štítky skutečně získaly, tento seznam se pak stal přílohou č. 5 smlouvy. To vše pak zadavatel také zpracoval následujícím způsobem do smluvního ujednání, kdy stanovil, že dodavatel je povinen po celou dobu plnění veřejné zakázky „*dodávat*

---

⁸⁸ PODEŠVA, Vilém. Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

⁸⁹ dostupné online: https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2023/02/stanovisko_stitky-%C2%A7-94.pdf

⁹⁰ Zadávací dokumentace a smlouva dostupné online na profilu zadavatele: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/detail-zakazky/N006-22-V00019496/zadavaci-dokumentace>

položky uvedené v příloze č. 5 této Smlouvy v koncentrátech a dále dodávat a používat položky dle přílohy č. 5 této Smlouvy s Ekoznačkou EU (EU květina), příp. jinou, v příloze č. 5 uvedenou ekoznačkou splňující rovnocenné požadavky (příp. jiné splnění uznané v rámci zadávacího řízení k veřejné zakázce a uvedené v příloze č. 5 této Smlouvy)“.

5 Odpovědné zadávání z pohledu hodnocení nabídek

Hodnocení nabídek je upraveno v § 114 ZZVZ a násl. Zadavatel má vždy povinnost hodnotit nabídky dle jejich ekonomické výhodnosti, přičemž ekonomickou výhodností se dle ZZVZ myslí hodnocení na základě poměru nejvýhodnější nabídkové ceny a kvality. Zadavatel také může hodnotit nikoliv dle nabídkové ceny, ale dle nákladů životního cyklu⁹¹ a kvality. Hodnocení nabídek může být poměrně jednoduché, pokud zadavatel přistoupí pouze k nastavení jediného hodnotícího kritéria, tj. nabídkové ceny nebo nákladů životního cyklu. V takovém případě bude vybrána nabídka takového dodavatele, jehož nabídková cena bude nejnižší a pro zadavatele tedy ekonomicky nejvýhodnější. Pokud zadavatel zvolí tuto variantu, doporučuji se pečlivě zabývat mimořádně nízkou nabídkovou cenou, jak je pojednáno v této práci výše, obecně však tento postup, vyjma v případě některých malých veřejných zakázek, nedoporučuji. Dle mého názoru, největší šance, jak získat ekonomicky výhodné, ale zároveň kvalitně splněné plnění za podmínek dojednaných ve smlouvě je kombinace nabídkové ceny (nákladů životního cyklu) a kvality. Tento systém hodnocení je pro zadavatele nejnáročnější, neboť musí stanovit více kritérií, metodu jejich vyhodnocení, přidělit jim různé váhy či jiný matematický vztah⁹². Hodnocení nabídek je jedním z neúčinnějších názorů pro odpovědné zadávání veřejných zakázek, na rozdíl od některých dalších uvedených institutů odpovědného zadávání nemá proklamační charakter, dodavatelům nestačí vyplnit čestné prohlášení, zadavatel zde při správném, přiměřeném a nediskriminačním nastavení kvalitativních kritérií může skutečně ovlivnit výběr uchazeče v pozitivním slova smyslu. Základní hlediska pro stanovení kvalitativních kritérií hodnocení nabídek v kontextu využití konceptu odpovědného zadávání pak vycházejí z několika rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“), a to zejména z rozsudků C-513/99⁹³ a C-448/01⁹⁴. Tyto rozsudky stanovily, že hodnotící kritéria nemusí mít ekonomickou povahu, nýbrž se mohou vztahovat k předmětu veřejné zakázky a i k jiným aspektům veřejné zakázky, mo-

---

⁹¹ Náklady životního cyklu definovány st. 42

⁹² § 115 odst. 1 ZZVZ

⁹³ Rozsudek SDEU ze dne 17. 11. 2002, ve věci C-513/99 Concordia Bus Finland Oy Ab v. Helsingin kaupunki and HKL-Bussiliikenne

⁹⁴ Rozsudek SDEU ze dne 13. 12. 2001, ve věci C-448/01 ENV AG a Wienstrom GmbH v. Rakouská republika

hou to tak být i kritéria související s ochranou životního prostředí. Dále rozsudky judikovaly, že podmínky týkající se zaměstnávání znevýhodněných skupin na trhu práce jsou přípustné jakožto hodnotící kritéria, pokud nejsou nastaveny diskriminačně nebo nepřiměřeně. SDEU také stanovil hranici maximální přípustné váhy 45%, pro kritéria, která nemají pro zadavatele přímý ekonomický smysl, kdy zadavatel musí v rámci kritérii nastavit způsob prokazování dodavateli, a to zejména doložením dokumentů, certifikátů, atd. Kritéria musí mít opět přímý vztah k předmětu plnění. Správnému nastavení hodnotících kritérií se ve své praxi věnuje jak ÚOHS, tak i Nejvyšší správní soud, který v judikatuře⁹⁵ uvádí: „*Rovněž jednotlivá dílčí kritéria a jejich hodnocení musí být natolik konkrétní, přesné a jednoznačné, aby se každému z uchazečů dostalo informací téhož materiálního obsahu a aby bylo následně zřetelně přezkoumatelné, zda zadavatel hodnotil nabídky tak, jak předeslal v zadávacích podmínkách. Nemůže tedy obstát taková zadávací dokumentace, z níž požadavky na zpracování nabídky a následně hodnotící kritéria nejsou zcela srozumitelná a jednoznačná, tj. pokud objektivně připouštějí rozdílný výklad a vzniká tak interpretační nejistota.*“

Příkladem nastavení hodnotících kritérií ku prospěchu odpovědného zadávání nám může být opět město Děčín. To ve svých zakázkách pravidelně používá multikriteriální hodnocení, zejména pak s ohledem na podporu znevýhodněných osob na trhu práce. Ve veřejné zakázce Údržba komunikací⁹⁶ nastavilo město Děčín dvě hodnotící kritéria, prvním kritériem byla nabídková cena s váhou 80%, druhým kritériem pak zapojení osob se ztíženým přístupem na trh práce s váhou 20%. V zadávací dokumentaci definoval, o jaké osoby se přesně jedná, neboť je nutné definovat hodnotící podmínky zcela přesně, aby nedošlo k mylné interpretaci dodavately. Zadavatel také v zadávací dokumentaci popsal, jakým způsobem bude kritéria vyhodnocovat, přičemž stanovil maximální počet pěti zapojených osob dle výše uvedené definice. Další úspěšně zadanou veřejnou zakázkou, z pohledu odpovědného zadávání, lze zmínit zadavatele Univerzitu Karlovu a jeho

---

⁹⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2009, č.j.2 Afs 86/2008-222

⁹⁶ Zadávací dokumentace a smlouva dostupné online na profilu zadavatele: https://zakazky.mmdecin.cz/contract_display_564.html

zakázku revitalizace objektů Karolina⁹⁷. Univerzita Karlova v této veřejné zakázce poptávala stavební práce za účelem rekonstrukce chodeb a výukových prostor v historickém objektu rektorátu univerzity. Zadavatel ve veřejné zakázce zvolil tři kritéria hodnocení nabídek. Vedle nabídkové ceny s váhou 60/100 se rozhodl zohlednit kvalitu realizačního týmu 19/100 a harmonogram stavebních prací s váhou 18/100. Poslední tři procenta zamýšlel zadavatel udělit dodavateli dle jím nabídnutého příspěvní ke společensky odpovědnému zadávání podle záměru zadavatele. Kritérium kvality realizačního týmu s odpovědným zadáváním v tomto případě tolik nesouvisí, nýbrž harmonogram prací, ač by se tak nemuselo zdát, rozhodně ano. Zadavatel totiž pojal harmonogram prací v souladu se životním prostředím a sociální odpovědností, neboť cílem harmonogramu bylo minimalizovat nepříznivé dopady plnění, tedy prach, hluk, průběh výuky. Zadávací dokumentace mimo hodnocení vymezila samostatné části kritéria společenské odpovědnosti, mezi které zařadila, že na realizaci se budou podílet pouze osoby legálně zaměstnané, dále zařadila podmínku důstojných a férových pracovních podmínek, které vymezila v memorandu, jenž je přílohou zadávací dokumentace. Mezi další společensky odpovědné podmínky zařadila informovanost veřejnosti, kdy stanovila dodavateli povinnost pravidelně o plnění informovat na webových stránkách, a v poslední řadě byl dodavatel povinen umožnit zadavateli konat v prostorách rekonstrukce pravidelné exkurze žáků základních škol. Na tyto podmínky pak navazovalo poslední, čtvrté kritérium hodnocení, přičemž zadavatel se rozhodl udělit maximálně 3 body ze 100 tomu dodavateli, který navrhne společensky odpovědné plnění, které bude nad rámec výše uvedeného minimálního odpovědného plnění stanoveného zadavatelem. Konkrétně je formulováno poslední kritérium takto: *„Předmětem hodnocení bude konkrétně rozsah dodavatelem nabízeného SOVZ plnění podle navrženého závazku implementace v předchozím bodovém výčtu odkazovaných SOVZ prvků (souhrnně ve vztahu ke všem SOVZ prvkům) oproti minimálním požadavkům zadavatele uvedených v čl. 8, 9 a 10 smlouvy o dílo, v dokumentu nazvaném Závazek implementace SOVZ“.*

---

⁹⁷ Zadávací dokumentace a smlouva dostupná online na profilu zadavatele: https://zakazky.cuni.cz/contract_display_3727.html

Poslední zakázkou, kterou bych v rámci této podkapitoly z pohledu odpovědného zadávání v rámci hodnocení rozebral, je zakázka České televize, která již byla v této práci jednu zmíněna, s názvem „Ostraha objektu ČT TS Brno“⁹⁸. Zadavatel rozložil hodnocení do čtyř kritérií, zvolil tedy multikriteriální hodnocení, kdy prvním kritériem byla standardně nabídková cena s váhou 50%, druhým a třetím kritériem zaručená mzda s praxí a bez praxe s váhou po 20 procentech, čtvrtým kritériem pak stabilita pracovního týmu, tedy fluktuace zaměstnanců. Zadavatel tedy celkem 40% z hodnocení nabídek připsal odměňování zaměstnanců dodavatele. V úvodu podkapitoly jsem zmínil, že hodnotícími kritérii se dá veřejná zakázka skutečně velmi ovlivnit, toto je přesně ten případ, kdy namísto klasické deklarace uvedené v zadávací dokumentaci, která je běžně používána, např. že zadavatel od dodavatele požaduje pouze legální zaměstnání a důstojné pracovní podmínky, zde skutečně narážíme na výrazně sociálně odpovědně zadanou veřejnou zakázku, kdy zadavatel nehodlá uspokojit jen svůj primární zájem, ale pomoci i ve společenském rozměru. Čtvrtou podmínkou, kterou zadavatel hodnotil, je stabilita týmu. V zadávací dokumentaci podmínku popsal následovně: *„V rámci dílčího hodnotícího kritéria D. Stabilita pracovního týmu bude hodnocena schopnost účastníka získat, rozvíjet, motivovat a udržet kompetentní a loajální zaměstnance, jakožto zásadní předpoklad trvalého poskytování kvalitních služeb. Toto dílčí kritérium zároveň vyjadřuje zájem zadavatele na sociálně odpovědném zadávání. Lépe bude hodnocen účastník, který prokáže nižší míru fluktuace zaměstnanců (poměr ukončených pracovních poměrů a průměrného počtu osob v pracovním poměru), vyšší podíl pracovních poměrů na dobu neurčitou, vyšší podíl zaměstnanců v pracovním poměru na celkovém počtu zaměstnanců a bude v nižší míře (ideálně vůbec) používat osoby samostatně výdělečně činné pro výkon ostrahy.“* Kritérium stability týmu je velice vhodně zvolené, neboť je jisté, že kvalitně provedou plnění zkušební, dlouhodobě u stejné společnosti zaměstnaní pracovníci, v porovnání se soustavně se měnícími zaměstnanci. Dle mého by tento postup zadavatelé měli využívat častěji, neboť i v kombinaci pouze s nabídkovou cenou a správně nastavenou mimořádně nízkou nabídkovou cenou může být velice klíčovým kritériem, kdy dodavatelé budou nuceni více zaměstnávat strážné,

---

⁹⁸ Zadávací dokumentace a smlouva dostupná online: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001317/zakazka/225534>

uklízečky a další zaměstnance podobných profesí častěji na hlavní pracovní poměr, nikoliv jen na dohodu o provedení práce, a to právě v důsledku podmínky, která zohledňuje fluktuaci zaměstnanců.

Dalším způsobem, jak hodnotit veřejné zakázky je pomocí nákladů životního cyklu, které již byly zmíněny. Existují dvě varianty hodnocení, náklady životního cyklu jako jediné hodnotící kritérium či multikriteriální hodnocení, kdy vedle nákladů životního cyklu budou hodnoceny ještě jiná kvalitativní, s předmětem související kritéria. Náklady životního cyklu jsou definovány v § 117 ZZVZ, a to tak, že se mimo nabídkovou cenu jedná o další náklady související s údržbou, životností a užíváním předmětu veřejné zakázky. Součástí nákladů životního cyklu tak například může být ekologická likvidace. Pokud zadavatel zvolí náklady životního cyklu jako jediné hodnotící kritérium, bude vybrán takový dodavatel, který nikoliv nabídl nejnižší pořizovací cenu (nabídkovou cenu), ale ten, „u kterého zadavatel sám či jiní uživatelé vynaloží v souhrnu za pořízení, užívání, údržbu i likvidaci nejméně finančních prostředků“⁹⁹. Pokud se zadavatel rozhodne uplatnit výběr dle hodnocení nákladů životního cyklu, musí současně v zadávací dokumentaci přesně specifikovat způsob, jakým dojde k výpočtu nákladů životního cyklu, zároveň musí určit, jaké údaje musí dodavatelé poskytnout, aby k výpočtu mohlo dojít. Namísto popisu výpočtu může odkázat na již vydanou metodiku¹⁰⁰, na základě které budou náklady životního cyklu počítány. Co se týče vyžadovaných údajů od dodavatelů za účelem výpočtu nákladů životního cyklu, zadavatelé často volí cestu formuláře, který připraví jako přílohu zadávací dokumentace a dodavatelé do něj potřebné údaje vyplní.

Veřejná zakázka s názvem „Nákup automobilů v rámci centrálního nákupu resortu Ministerstva zemědělství České republiky“¹⁰¹, zadavatele Lesy České republiky s.p. může posloužit jako příklad, neboť zadavatel v rámci této zakázky

---

⁹⁹ JELÍNEK, Kamil. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer, 2022. Praktický komentář.

¹⁰⁰ např. Metodika výpočtu nákladů životního cyklu bytových domů, dostupná online: https://www.mmr.cz/getmedia/a0415504-cb48-4473-8f2f-a583947db3b4/SEVEN_Naklady_zivotniho_cyklu_budov_20220915.pdf.aspx?ext=.pdf

¹⁰¹ Zadávací dokumentace a smlouva dostupné online na profilu zadavatele: https://zakazky.lesy.cz/contract_display_14868.html

hodnotil nabídky právě dle nákladů životního cyklu. Podmínky hodnocení byly zadavatelem formulovány tak, že „*bude provedeno podle celkových nákladů životního cyklu vozidla v Kč bez DPH. Za ekonomicky nejvýhodnější nabídku bude považována nabídka s nejnižší hodnotou celkových nákladů životního cyklu, jak bude vypočítán dle níže uvedených pravidel*“. Ony pravidla, která zadavatel uvádí, jsou právě metodou způsobu výpočtu nákladů životního cyklu, kdy zadavatel odkázal na nařízení vlády č. 173/2016 Sb., o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel, současně vyzval dodavatele, aby ke svým nabídkám předložili technický popis, kopii velkého technického průkazu, protokol o homologační zkoušce, CoC list. Na základě těchto údajů a v souladu s vyhláškou poté zadavatel vyhodnotil nejnižší náklady životního cyklu. Na této veřejné zakázce lze pozorovat, že ač se nejedná o multikriteriální hodnocení, i tak jsou náklady životního cyklu podstatně komplexnějším hodnocením než samotná nabídková cena, lze do nich promítnout nároky na životní prostředí, likvidaci vozidel a další odpovědné aspekty při zadávání.

5.1 Metoda Best Value Approach

Metoda Best Value Approach (dále jen „BVA“ nebo „metoda“) byla založena Deanem Kashiwagim, doktorem působícím v době vytvoření metody na státní univerzitě v Arizoně. BVA vychází z teorie o předvídatelnosti budoucích událostí na základě zjednodušení reality.¹⁰² Je třeba říci, že metodu BVA lze použít v široké škále odvětví, veřejné zakázky jsou tak jen jednou z oblastí, na kterou lze metodu vztáhnout. Princip metody spočívá zejména ve výběru dodavatele a nastavení zadávací dokumentace, kdy tyto aspekty pro správné fungování metody nelze oddělit, musí být vždy splněny oba současně. Nastavení zadávací dokumentace je nestandardní v rámci specifikace předmětu plnění, neboť předmět plnění je při použití BVA specifikován značně volněji, je upuštěno od detailních technických podmínek, nýbrž je dána volnost dodavateli navrhnout řešení. S tímto souvisí onen výběr dodavatele, což musí být odborník, resp. expert v dané oblasti, kdy se jeho poptání sice může jevit jako dražší ve vztahu k méně odborným dodavate-

---

¹⁰² KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 4.

lům, ale díky své odbornosti a nastavení volnějších podmínek může navrhnout inovativní řešení, které ve svém důsledku bude levnější než řešení jiných, méně odborných dodavatelů.¹⁰³

Využití metody v rámci zadávání veřejných zakázek s sebou přináší větší nároky na zadavatele, využití této metody tak bude pravděpodobnější u klíčových veřejných zakázek, ze kterých bude daný zadavatel těžit po mnoho let. Realizace veřejné zakázky v souladu s BVA má několik fází, a to předkvalifikaci, výběr, objasnění a realizaci¹⁰⁴.

Z hlediska odpovědného zadávání jsou stěžejními fázemi fáze předkvalifikace a výběru. Fáze předkvalifikace se odehrává ještě před samotným oznámením o zahájení zadávací řízení. Účelem je vysvětlit dodavatelům zamýšlené podmínky stanovené dle BVA, seznámit je s předmětem plnění a také vyhodnocení jejich reakcí. Je tedy nutné, aby i v této fázi měl zadavatel již připravený základní rámec zadávání dokumentace, se kterou hodlá dodavatele seznámit. Zadavatel by dodavatelům měl také vysvětlit způsob hodnocení veřejné zakázky a hodnotící kritéria.¹⁰⁵ Lze předpokládat, že v případě postupu dle BVA se bude vždy jednat o multikriteriální hodnocení. Nejvhodnější nástroj, který zadavatel v rámci této fáze může zvolit jsou předběžné tržní konzultace, o kterých je pojednáno již výše. Na základě nich mohou prověřit potencionální dodavatele, seznámit je s plněním, podmínkami a zároveň získat jejich zpětnou vazbu.

Druhou fází je výběr dodavatele. Dle Kashiwagiho¹⁰⁶ výběr dodavatele spočívá na celkem pěti kritériích s odlišně nastavenou vahou. Prvním kritériem je úroveň odbornosti, tedy zejména zkušenosti realizačního týmu dodavatele, historie dodavatele a jeho prostředky, materiály použité při plnění, atd. Druhým krité-

---

¹⁰³ KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 70.

¹⁰⁴ KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 76

¹⁰⁵ KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 127.

¹⁰⁶ KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 85

riem je posouzení rizik, dodavatel je povinen vypracovat jejich seznam a hodnocení¹⁰⁷. Třetí kritérium se zabývá právě představením inovativního postupu dodavatele, jeho vysvětlení a uvedení výhod, které přináší. Nabídková cena je pak čtvrtým kritériem, jedná se o prosté hodnocení ekonomické výhodnosti. Posledním hodnotícím kritériem je pohovor, v rámci pohovoru by zadavatel měl ověřit kvalitu realizačního týmu, zda informace uvedené v nabídce dodavatele odpovídají skutečnosti.

---

¹⁰⁷ KASHIWAGI, D. How to Know Everything Without Knowing Anything. 1. vydání. Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017, s 93

6 Závěr

Zadávání veřejných zakázek v souladu se zásadami odpovědnosti, tedy tak, aby nebyl naplněn pouze primární účel zadavatele získat plnění, ale také širší celospolečenské cíle je u nás povinné od 1. 1. 2021, do té doby se jednalo o fakultativní možnost zadavatelů, jak dobrovolně prostřednictvím zadávání veřejné zakázky pozitivně ovlivnit společnost či životní prostředí.

Novelizace, která přináší výše uvedenou povinnost, byla přijata poměrně náhle, v rámci pozměňovacího návrhu poslance, bez jakékoliv diskuze v rámci odborné či laické veřejnosti, bez vyjádření gestora veřejných zakázek, Ministerstva pro místní rozvoj. Dle mého názoru tento postup nebyl vhodný, k čemuž uvádím následující důvody. V případě, kdy se zasahuje do tak podstatné části právního předpisu, jakou jsou základní, vůdčí zásady dané právní oblasti, které jsou dle právní úpravy při postupu zcela povinné a zadavatelé se jimi musí řídit, je žádoucí, aby proběhla odborná diskuze na toto téma, neboť samotné zavedení povinnosti, by měly doprovázet i další kroky zákonodárce, které se v tomto případě však nestaly. Oněmi dalšími kroky se domnívám komplexní úpravu zákona, např. vytvoření částí zákona, které se budou výlučně věnovat společensky odpovědnému zadávání veřejných zakázek, inovacím a sociálnímu zadávání veřejných zakázek. Tyto změny by přinesly nové a vzájemně provázané nástroje, které by šlo v rámci odpovědného zadávání využít. Je totiž třeba si říci, že ač byla stanovena povinnost zadávat veřejné zakázky odpovědně a byly tyto odpovědné zásady definovány, žádné další změny v zákoně nenalezneme. Jinými slovy zadavatelé mají stejné možnosti odpovědného zadávání jako před zavedením povinnosti, tak i po ní. Dalším důvodem, proč nesouhlasím s tímto postupem přijetí zákona je krátká legisvakanční lhůta, státní odborné orgány tak neměly dostatek času připravit metodiky, stanoviska a další dokumenty pro zadavatele, aby jim nastínily, jak nové zásady správně uchopit.

Na druhou stranu, určitě nejsem toho názoru, že by se nyní § 6 odst. 4 měl zrušit a ze zákona vypustit. Způsob přijetí sice nebyl ideální, nicméně k dnešnímu dni se velká část zadavatelů se zásadou již naučila pracovat a zadávací dokumentaci a smlouvy, které v rámci zadávání veřejných zakázek připravují, zásadu od-

povědného zadávání naplňují. Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo platformu sovz.cz, která může být zadavatelům velmi nápomocna, neboť obsahuje případové studie kvalitně zadaných veřejných zakázek, které mohou sloužit jako inspirace pro zadavatele, obsahuje také mnoho odborných článků, smluvní vzory a další. Stejně tak vznikla celá řada metodik, které se týkají obecně odpovědného zadávání nebo i jen vyhraněným institutům odpovědného zadávání. Argumentem také může být i to, že odpovědné zadávání nevzniklo spolu se zavedením povinnosti odpovědně zadávat, fakultativně existuje již delší dobu, tudíž zadavatelé měli možnost se s odpovědným zadáváním seznámit a v praxi jej i vykonávat zadáváním veřejných zakázek, které známky odpovědného zadávání vykazují. I takové příklady veřejných zakázek s prvky odpovědného zadávání uskutečněných před novelizací jsou v této práci zmíněny.

Lze tedy shrnout, že odpovědné zadávání je náročné, představuje administrativní zátěž pro zadavatele, nastavit zadávací dokumentaci může být podstatně složitější, zejména pak v případě multikriteriálního hodnocení nabídek, nicméně pro nynější a budoucí lidskou společnost je zcela nezbytné, neboť je to jeden ze způsobů, jak zlepšit kvalitu života lidí, kteří jsou na trhu práce znevýhodněni, jak zlepšit životní prostředí a jak upřednostnit kvalitní dodavatele, kteří mají zájem se na těchto cílech podílet.

Cizojazyčné resumé

This dissertation examines the issues of public contracts procurement in line of the new social, environmental and inovative rules which has been recently added to § 6. Following the recent review of § 6 part of the Code of Law, a new part has been added to establish clearer and lawfull routes in letting public contacts. The dissertation is split into two sections; first part deals with the theoretical issues and the second one lookes at the more practical parts of procurement.

The theoretical part describes the basic terms of procurement and what constitutes a public procurement. It describes how to let a public related contract in lines of of these new rules. It also speaks about situations in which these rules do not have to be followed. Historical evolution of procurment from pre-war times to the last revision of the Code of Law in 2006 is explained further in the theoretical part. The issue is always looked at from the point of view of responsible procurement, despite the fact that the new rules have been embeded in the Code of Law only recently. The dissertation explains the new amendments like equality, indiscrimination, transparency and also the rules of procurement in relation with social, environmental and inovative contracts. Last part notes the importance of following other guidance, as some rules of responsible procurement are given in other legislation documents. For example the E3 (Economy, Effectiveness a Efficiency), which is part of the Financial control conduct.

Practical part focuses in the implementation of these new rules, like the correct forms of contract documentation and procurement routes. Consultation processes of the works requiring procurement and contractors feedback are also explained here. Shorter section is dedicated to Notifications and notification deadlines. Other part describes the benefits of splitting large contracts into smalles parts to allow smaller and medium contractors to tender for the works. In some cases this would not be possible due to the resourcing issues of smaller companies. Larges section is given to working conditions of public contracts and the support in relation to any disadvataded minority involved in the contact. Succesful real life examples of contracts are shown further along, pointing out responsible conduct of the contract employer. Importance is given to the issue of low tender

costs evaluation as the only point in deciding a contract. This should not be the main evaluation point of any public contract. This has a major social impact on tendering contractors and their employees. Setting a multi criteria evaluation processes in place will result in higher succesful rate of a contract on all levels.

Seznam použité literatury a dalších pramenů

Literatura:

[1] BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020.

Právní praxe. ISBN 978-80-7400-805-4.

[2] JURČÍK, Radek. *Veřejné zakázky a koncese*. 2., dopl. vyd. V Praze: C.H.

Beck, 2014. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-443-8.

[3] JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v*

EU. Praha: C.H. Beck, 2007. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 978-80-7179-575-9.

[4] PODEŠVA, Vilém. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru*

smluv : komentář. Praha: Wolters Kluwer [online], 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-102-6. Dostupné www.aspi.cz

[5] JELÍNEK, Kamil. *Zákon o zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters

Kluwer [online], 2022. Praktický komentář. ISBN 9788076761209. Dostupné www.aspi.cz

Zahraniční literatura:

KASHIWAGI, D. *How to Know Everything Without Knowing Anything*. 1. vydání.

Mesa, (Arizona, USA): Kashiwagi Solution Model, Inc., 2017. ISBN 978-0-9985836-0-0.

Odborné články:

[1] SCHELLEOVÁ, A. Vývoj právní úpravy veřejných zakázek, Právní labyrint,

uveřejněno 30. 7. 2015 [online] Dostupné: <https://www.pravnilabyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

[2] STANĚK, P. K zakazu diskriminace při zadávání veřejných zakázek, epravo.cz uveřejněno 10. 10. 2018 [online] Dostupné:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/k-zakazu-diskriminace-pri-zadavani-verejnych-zakazek-108209.html>

[3] Sociální ekonomika, uveřejněno 6. 8. 2013, [online] Dostupné:

<https://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/Social,economy,3418.html>

[4] MACHÁLKOVÁ, M. Odpovědné zadávání veřejných zakázek ve světle novely zákona o odpadech, uveřejněno 3. 2. 2021 [online] Dostupné: <https://www.mt-legal.com/odpovedne-zadavani-verejnych-zakazek-ve-svetle-novely-zakona-o-odpadech/>

[5] LÁTALOVÁ, H. Vyhrazené zakázky: Splňuje přísnější národní úprava požadavky směrnice?, uveřejněno červenec 2020, [online] Dostupné:

https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2022/08/v4_2022_ovz.pdf

Právní předpisy:

[1] Zákon č. 148/1996 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek

[2] Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním zřízení

[3] Usnesení vlády č. 465/2010 ze dne 14. 6. 2010, Pravidla uplatňování environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní a veřejné správy

[4] Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů

[5] Zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností

[6] Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

Zahraniční právní předpisy:

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

[4] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES

[5] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí

[6] Prawo zamówień publicznych Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

Judikatura:

[1] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 6. 2009, č. j. 62 Ca 33/2008 - 57

[2] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2010, č. j 8 Afs 60/2009 –

- [3] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, č. j. 1 Afs 45/2010-159
- [4] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008 - 152
- [5] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 6 As 83/2018-49.
- [6] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 18. 5.2017, sp. zn. ÚOHS-S0131/2017/VZ-15395/2017/531/ESt
- [7] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2018, č. j. 62 Af 3/2017-243
- [8] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. ÚOHS-S343/2008/VZ-1167/2009/540/VKu
- [9] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2008, č. j. 5 Afs 131/2007-131
- [10] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2007 sp. zn. 62 Ca 30/2006
- [11] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 1.2017, sp. zn. ÚOHS-S0730/2016/VZ-02805/2017/522/PKř
- [12] Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 3. 2011, č. j. 62 Ca 15/2009-71
- [13] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 26. 11. 2013, č. j. ÚOHS-S480/2013/VZ-23096/2013/513/ZKy/RNi
- [14] Rozhodnutí ÚOHS ze dne 7. 2. 2017, č. j. ÚOHS-S0734/2016/VZ-04395/2017/543/MŠI
- [15] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 5 As 180/2016 – 32

[16] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2009, č. j. 2 Afs
86/2008-222

[17] Rozhodnutí ÚOHS, ze dne 9. 9. 2021, č. j.29459/2021/163/MPe

Zahraniční judikatura:

[1] Rozhodnutí SDEU ze dne 20. 10. 2005, ve věci C-264/03, Komise proti Francouzské republice

[2] Rozsudek SDEU ze dne 10. 5 2012 ve věci C-368/10 Komise v. Nizozemsko

[3] Rozsudek SDEU ze dne 6. 10. 2021, ve věci C-598/19, Conacee v. Feacem

[4] Rozhodnutí SDEU, ze dne 27. 11. 2001, ve věci C-285/99, Impresa Lombardini SpA v. ANAS

[5] Rozsudek SDEU ze dne 17. 11. 2002, ve věci C-513/99 Concordia Bus Finland Oy Ab v. Helsingin kaupunki and HKL-Bussiliikenne

[6] Rozsudek SDEU ze dne 13. 12. 2001, ve věci C-448/01 ENV AG a Wienstrom GmbH v Rakouská republika

Ostatní:

[1] Příručka Hospodářské komory České republiky Veřejné zakázky, 2016. Hospodářská komora České republiky Odbor legislativy, práva a analýz Florentinum, Praha. [online] Dostupné:

https://www.khkpce.cz/uploads/files/169_P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka-VZ.pdf

[2] Kupujte zeleně! : Příručka pro zadávání veřejných zakázek šetrných k životnímu prostředí. Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, Lucemburk : 2005. 39 s. [online] ISBN 92-894-9087-X Dostupné: <https://sovz.cz/wp->

content/uploads/2016/08/z_kupujte-zelene_prirucka-pro-zadavani-zelenych-
verejnych-zakazek.pdf

[3] Informační list 2/2019, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [online] Dostupné: https://www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2019/Infolist_2019_02.pdf

[4] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Odpovědné veřejné zadávání. Metodika. 2. doplněné vydání. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2019 [online] ISBN: 978-80-7421-2000-0 Dostupné: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2019/09/sovz_metodika_2doplnene-vydani_web.pdf

[5] LUPI, A. a kol. Odpovědné veřejné zadávání, Evropská praxe, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Praha 2019, [online] ISBN: 978-80-7421-206-2 Dostupné: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2019/10/sovz_publikace_evropska_praxe_cz_text_web.pdf

[6] Předběžné tržní konzultace. Příklady dobré praxe, Ministerstvo práce a sociálních věcí Dostupné: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2016/11/sovz_predbezna_trzni_konzultace_161125.pdf

[7] Předběžné tržní konzultace, Metodika Ministerstva pro místní rozvoj [online] Dostupné: <https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/06/Predbezne-trzni-konzultace.pdf>

[8] Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Odpovědné veřejné zadávání [online] Dostupné:

<https://www.sovz.cz/temata/podpora-zamestnanosti-osob-znevychodnenych-na-trhu-prace/>

[9] Veřejná zakázka: Zajištění ekologického úklidu v objektu MPSV [online] Dostupné: https://mpsv.ezak.cz/contract_display_28.html

[10] Veřejná zakázka: Kadaň, Studentské náměstí, [online] Dostupné: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatelu/detail/Z0000863/zakazka/31621>

[11] Veřejná zakázka: Provádění lesnických činností s prodejem dříví „při pni“ – rok 2017+, [online] Dostupné: https://zakazky.lesycr.cz/contract_display_8262.html

[12] Veřejná zakázka: Ostraha objektu ČT TS Brno, [online] Dostupné: <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatelu/detail/Z0001317/zakazka/225534>

[13] Kolektiv autorů, Metodika pro posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny, Státní fond dopravní infrastruktury, 2018 ISBN 978-80-907194-1-5, [online] Dostupné: https://www.sfdi.cz/soubory/obrazk-clanky/metodiky/2018_metodika_posouzeni_nizke_ceny.pdf

[14] Veřejná zakázka: PRÁVNÍ SLUŽBY, [online] Dostupné: https://zakazky.lesycr.cz/contract_display_13310.html

[15] Veřejná zakázka: Poskytování služeb fyzické ostrahy objektů MPSV, [online] Dostupné: <https://etendry.cz/detail/197645-Poskytovani-sluzeb-fyzicke-ostrah-y-objektu-MPSV.html>

[16] Veřejná zakázka: Údržba komunikací, [online] Dostupné: https://zakazky.mmdecin.cz/contract_display_564.html

[17] Veřejná zakázka: RUK – SBZ – Revitalizace objektů Karolina – Rekonstrukce chodeb rektorátu a výukové části, [online] Dostupné: https://zakazky.cuni.cz/contract_display_3727.html

[18] Veřejná zakázka: Nákup automobilů v rámci centrálního nákupu resortu Ministerstva zemědělství České republiky, [online] Dostupné: https://zakazky.lesycr.cz/contract_display_14868.html

[19] Veřejná zakázka: Úklidové služby, [online] Dostupné: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/detail-zakazky/N006-20-V00007434/zadavaci-dokumentace>

[20] Veřejná zakázka: Zajištění správy a úklidu nemovitosti MPSV Bělehradská 15, Ústí nad Labem II., [online] Dostupné: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky/detail-zakazky/N006-22-V00019496/zadavaci-dokumentace>

[21] Stanovisko expertní skupiny Ministerstva pro místní rozvoj, uveřejněno 23. prosince 2020 [online] Dostupné: <https://portal-vz.cz/metodiky-stanoviska/stanoviska/stanoviska-expertni-skupiny-mmr-k-zakonu-o-zadavani-verejnych-zakazek/>